

JAAERVERSLAG

Examencommissie
HRBS-Examenkamer Finance

STUDIEJAAR 2019-2020

LET'S
CHANGE
THE FACE
OF BUSINESS

BUSINESS SCHOOL

Versiebeheer

Versienummer	Status en wijzigingen	Datum
1.1	Concept	5 oktober 2020
1.2	Definitief	9 november 2020

Instituut: HRBS-Examenkamer Finance
Naam voorzitter Examencommissie: Bertine van Hillo-Visser
Datum: 9 november 2020
Status: Definitieve versie, na kalibratie

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	6
2.	Faciliteiten, samenstelling en werkwijze examencommissie	8
2.1.	Faciliteiten van examencommissieleden en vergaderingen	8
2.2.	Samenstelling examencommissie	8
2.3.	Overleg met directie inzake de faciliteiten en uitkomst	10
2.4.	Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren	10
2.5.	Trends en/of aandachtspunten	10
3.	Borgen kwaliteit van tentamens	11
3.1.	Verrichte activiteiten door examencommissie om kwaliteit van toetsen te borgen	11
3.2.	Verrichte activiteiten door toetscommissie om kwaliteit van toetsen te borgen	11
3.3.	Oordeel examencommissie over borgende activiteiten toetscommissie	17
3.4.	Uitgebrachte adviezen en opvolging	18
3.5.	Trends en/of aandachtspunten	19
4.	Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten (voorheen eindkwalificaties)	20
4.1.	Werkwijze en bevindingen examencommissie bij toetsen eindkwalificaties zoals beschreven in de OER	20
4.2.	Externe validering	29
4.3.	Uitgebrachte adviezen en opvolging	30
4.4.	Trends en/of aandachtspunten	30
5.	Richtlijnen en aanwijzingen om uitslagen tentamens te beoordelen en vast te stellen	32
5.1.	Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen	32
5.2.	Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen	33
5.3.	Trends en/of aandachtspunten	33
6.	Vrijstellingenbeleid	36
6.1.	Aantal vrijstellingen	36
6.2.	Trends en/of aandachtspunten	36

7.	Gevolgde deskundigheids-bevordering/scholing	37
7.1.	Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)	37
7.2.	Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)	38
7.3.	Trends en/of aandachtspunten	38
8.	Aanwijzing examinatoren	39
8.1.	Benoemingsprocedure en profielschetsen	39
8.2.	Benoeming 'externe' examinatoren	40
8.3.	Trends en/of aandachtspunten	40
9.	Betrokkenheid bij accreditaties	41
9.1.	Aard van betrokkenheid	41
9.2.	Effecten van betrokkenheid	42
10.	Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten	43
10.1.	Aard van betrokkenheid	43
10.2.	Effecten van betrokkenheid	43
11.	Beoordeling van programma's Kies Op Maat	44
11.1.	Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten	44
11.2.	Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen	44
12.	Verstreckte getuigschriften	45
12.1.	Aantal verstreckte getuigschriften	45
12.2.	Trends en/of aandachtspunten	45
13.	Fraude en preventie	46
13.1.	Geconstateerde onregelmatigheden bij toetsen	46
13.2.	Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten	47
13.3.	Praktijken op het gebied van studentenfraude die zich hebben voorgedaan	47
13.4.	Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren	47
13.5.	Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren	47
13.6.	Trends of aandachtspunten	47
14.	Toetsgerelateerde klachten	49
14.1.	Aantal toetsgerelateerde klachten en aantal gegrond	49
14.2.	Trends of aandachtspunten	50

15.	Hoorzittingen examencommissie	51
15.1.	Aantal hoorzittingen	51
15.2.	Trends en/of aandachtspunten	51
16.	Aantal beroepszaken CBE	52
16.1.	Aantal beroepszaken bij CBE hoorzittingen en aantal gegrond	52
16.2.	Trends en/of aandachtspunten	52
17.	Overige aangelegenheden	53
17.1.	Bijdrage van het externe lid	53
17.2.	Specifieke zaken die onder de aandacht dienen te komen	55
18.	Bijlagen	56
18.1.	Kwantitatieve gegevens	56
18.2.	Mandaat aan de toetscommissie	57
18.3.	Planning en controlcyclus	61

1.

Voorwoord

Hierbij treft u het jaarverslag van de examencommissie van de Hogeschool Rotterdam Business School (HRBS), examenkamer Finance, over het studiejaar 2019-2020. De examenkamer Finance heeft in dit jaar taken uitgevoerd voor de volgende opleidingen:

- Accountancy (AC, voltijd)
- Finance & Control (F&C, voltijd)¹
- Finance, Tax and Advice (FTA, voltijd)²

Daarnaast heeft de examenkamer Finance alle aan de examencommissie toebehorende taken uitgevoerd voor de deeltijdopleidingen van de HRBS, die zijn ondergebracht in de Career Academy (CA). Dit zijn de opleidingen Bedrijfskunde, Business IT & Management, Commerciële Economie, Finance & Control (Bedrijfseconomie) en Human Resources Management.

Dit jaarverslag biedt een overzicht van onze activiteiten conform artikel 7.12b lid 5 van de WHW, waarin gesteld wordt dat de examencommissie jaarlijks verslag doet aan het College van Bestuur. Omwille van de leesbaarheid zullen we de examencommissie HRBS, examenkamer Finance, in het vervolg aanduiden als 'de examencommissie', tenzij uit de formulering anders blijkt.

Dit jaarverslag is geschreven volgens het daarvoor hogeschoolbreed vastgestelde format. De inhoudsopgave geeft duidelijk aan hoe wij, naast de procedurele verantwoording, inhoudelijk terug dienen te koppelen daar waar het gaat om het borgen van toetsen en het vaststellen van eindkwalificaties of gerealiseerde leerresultaten. Dit studiejaar hanteren we daarbij, analoog aan de oordelen van de accreditatie, de norm 'voldoet.'

We kunnen verwijzen naar bijlagen ter verificatie, maar we zijn ons bewust van het feit dat het jaarverslag te allen tijde een zelfstandig leesbaar document dient te zijn. De getallen voor de

1 Vóór het studiejaar 2018-2019 heette deze opleiding Bedrijfseconomie. Studenten die voor de naamswijziging gestart zijn met de opleiding, hebben bij het afstuderen nog het getuigschrift met de naam Bedrijfseconomie ontvangen.

2 De opleiding FTA is in studiejaar 2018-2019 gestart en bestond voor die tijd uit twee separate opleidingen: Financial Services Management (FSM) en Fiscaal Recht en Economie (FRE). Studenten die vóór het studiejaar 2018-2019 zijn begonnen, studeren bij FRE of FSM af, mits zij dit doen vóór 1 september 2021. Als zij later hun diploma behalen, dan ontvangen zij het getuigschrift van FTA.

factsheet zijn dan ook geïntegreerd opgenomen in dit document, evenals de plan-en-control-cyclus met het mandaat aan de toetscommissie.

In het afgelopen studiejaar kwamen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Werken met kamers binnen de examencommissie HRBS
- Bijstellen van het takenpakket in het kader van 'werken in tweetallen'
- Updaten van het mandaat aan de toetscommissie
- Afschaffen van het mandaat aan de afstudeercommissie
- Opstellen van het takenpakket van de afstudeercommissies
- Herstructurering Hogeschoolgids Hogeschool Rotterdam Business School
- Harmoniseren van processen door het samenvoegen van examenkamers (te bewerkstelligen vanaf 1 september 2020)
- Accreditaties van Finance, Tax and Advice (FTA) en Finance & Control (F&C)
- Voorbereiding van de accreditatie Career Academy (CA)
- Evaluatie van de examinatorenpoel G5 met het advies om te continueren binnen de opleidingen van Finance & Control
- Opstellen van het vernieuwde handboek voor de examencommissie (met dank aan Marc Bal)
- Opstellen van een document met de titel Wat doet de examencommissie HRBS? waarin taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden beschreven met behulp van de RASCI-matrix
- Afhandelen van aanvragen alternatieve toetsing in verband met Covid-19 in samenspraak met de toetscommissie

Op het moment van schrijven is het oktober 2020. We hebben een zeer bijzonder jaar achter de rug waarin Covid-19 vaak de hoofdrol speelde. Dit heeft consequenties voor de manier van lesgeven en toetsen en het vraagt aanpassingsvermogen van alle medewerkers in het belang van toetsing en borging. De examencommissie heeft in het afgelopen jaar laten zien in control te zijn, ook in hectische tijden. Dit kan alleen maar tot stand komen door goed overleg met de betrokken partijen binnen het stelsel van checks and balances.

Een persoonlijke noot wil ik dit jaar toevoegen aan het jaarverslag. Het is nu oktober en er is sprake van een tweede coronagolf. Vanaf maart zijn we in een wereld terecht gekomen waarin de pandemie haar tol eist. Binnen en buiten de school zien we wat deze ziekte teweeg kan brengen bij collega's en studenten. Daarbij wil ik benadrukken dat ons werk belangrijk is, maar dat veiligheid, gezondheid en begrip voor uitzonderlijke situaties des te meer geldt in deze moeilijke periode.

Bertine van Hillo-Visser

Voorzitter examencommissie HRBS, examenkamer Finance

2.

Faciliteiten, samenstelling en werkwijze examencommissie

2.1. Faciliteiten van examencommissieleden en vergaderingen

De faciliteiten zijn als volgt: 1,0 fte voor de voorzitter, 0,3 fte voor de vicevoorzitter en 0,2 fte per lid afzonderlijk voor de leden van de commissie. Voor de voorzitter is er in vergelijking met het vorige studiejaar 0,5 fte bij gekomen vanwege de overkoepelende taken als voorzitter van de examencommissie van de hele HR Business School (alle examenkamers). Voor de werkzaamheden van het externe lid is 60 uur beschikbaar gesteld. De ambtelijk secretaris wordt gefaciliteerd voor een weektaakomvang van 0,4 fte. In het studiejaar 2019-2020 heeft de examencommissie 13 maal vergaderd, meestal op de laatste donderdag van de maand. Alle wettelijke taken en bevoegdheden kunnen op efficiënte wijze worden uitgevoerd door een goede taakverdeling en een strakke jaarplanning. De schriftelijke vastlegging is terug te vinden in agenda's en notulen. Na vaststelling in de vergadering worden de agenda's en notulen in Infoland gearchiveerd.

2.2. Samenstelling examencommissie

De examencommissie bestond in studiejaar 2019-2020 – de periode van 1 september 2019 tot en met 31 augustus 2020 – uit de volgende personen:

Naam	Functie	Sinds
F.J. (Erik) Berghuis	Lid namens opleiding F&C	2017
K. (Klaas) van Brakel	Extern lid	2017
D. (Dóra) Füzy	Lid namens opleiding AC	2015
E.M. (Els) Groen	Vicevoorzitter	2010
B.E. (Bertine) van Hillo-Visser	Voorzitter	2007
Y.C.M. (Yvonne) van Leusden	Lid namens opleiding F&C	2017
J.A.M. (Jan) Lemans	Lid namens opleiding FTA	2009

Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en de vicevoorzitter. Voorzitter en vicevoorzitter zijn tekenbevoegd. Deze bevoegdheid is vastgelegd in de handtekeningenkaart. De volgende tabel wordt gehanteerd voor de verdeling van de taken over voorzitter, vicevoorzitter en leden.

Taken Examencommissie HRBS kamer Finance 2019-2020, vanaf 1-9-2019	
Deeltaak	Verantwoordelijke(n)
Advisering met betrekking tot curricula	Bertine + Els (DB)
Benoeming examinatoren	Els*
Beroepszaken	Jan + betrokken lid
Borging buitenschools curriculum: screenen stagedossiers VT-opleidingen plus leerverslagen BE-DT	Dora + Yvonne*
Borging toetsing	Toetscommissie + Bertine
Borging WFT-certificering	Jan
Diplomering	Examencommissie (allen)
Fraude en plagiaat	Jan + Erik*
Handhaving uitvoering maatregelen fraude	Jan + Erik
Huishoudelijk reglement	Els
Jaarverslag	Bertine + Els (DB)
Klachtafhandeling	Yvonne + Dora*
Plagiaatwijzer en overige communicatie	Jan + Els
Rapportages bundelen externe kwaliteitsmonitor	Bertine
Screenen scripties + kalibratie	Examencommissie (allen)
Updaten handboek + kwaliteitscontrole	Bertine
Verslaglegging: agenda's, notulen	Els**
Verzoeken	Bertine + Els (DB)
Voorlichtingsactiviteiten bij de IFM-opleidingen	Jan
Vrijstellingen	Bertine + Els (DB)

* De genoemde persoon/personen doet/doen het voorbereidende werk, maar besluiten worden genomen tijdens vergadering van Examencommissie.

** Els is verantwoordelijk voor agenda en notulen, maar concept hiervan wordt door ambtelijk secretaris opgesteld.

Benoeming en herbenoeming van de leden vindt steeds plaats voor minimaal één studiejaar conform de hogeschoolbrede procedure, waarbij de directeur van het onderwijsinstituut de leden voordraagt aan het College van Bestuur. Indien door omstandigheden een lid van de

examencommissie de functie niet (meer) kan uitoefenen, wordt dezelfde procedure gehanteerd.

De examencommissie heeft sinds 2017 een extern lid en geeft hiermee gevolg aan artikel 7.12a lid 3 sub b WHW. Voor de bijdrage van het externe lid verwijzen we naar hoofdstuk 17.

2.3. Overleg met directie inzake de faciliteiten en uitkomst

De examencommissie heeft ieder kwartaal overleg gevoerd met de instituutsdirecteur. Afgelopen studiejaar is er gewerkt met één examencommissie bestaande uit drie examenkamers: Management, Commerce en Finance. De voorzitters zijn allen bij dit overleg betrokken, alsmede de voorzitter van de examencommissie van de Rotterdam Business School (RBS), omdat dit instituut in de toekomst ook onderdeel zal worden van de HR Business School. Het overleg is steeds in goede harmonie verlopen. Er is extra overleg geweest in verband met de totstandkoming van de examenkamer FinMan, een samenvoeging van de examenkamers Finance en Management, te realiseren in het studiejaar 2020-2021. Alle zaken aangaande facilitering, continuïteit en werkdruk zijn besproken en daar waar nodig heeft de instituutsdirecteur passende actie ondernomen. In het afgelopen jaar zijn onder andere de volgende onderwerpen besproken: sancties bij onregelmatigheden, scholing en scholingsbudget, de procedure met betrekking tot het inleveren van schriftelijke toetsen, de urenverantwoording van examen- en toetscommissie, de werkwijze omtrent de aanvraag van alternatieve toetsing in verband met Covid-19, de bezetting van het ambtelijk secretariaat en het document waarin taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de examencommissie worden beschreven met behulp van een RASCI-matrix.

2.4. Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren

De examencommissie krijgt de mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren. Daarbij is niet alleen een goede facilitering van belang, het gaat ook om vertrouwen en waardering. Het afgelopen jaar hebben we in goede samenwerking met de directie en managers kunnen werken aan de borging van toetsing. Afgelopen jaar stond in het teken van twee accreditaties, bij de opleiding FTA en F&C. Vanaf maart 2020 waren de issues in verband met de borging van (alternatieve) toetsing van belang in verband met Covid-19.

2.5. Trends en/of aandachtspunten

De werkwijze van de examencommissie zal, in navolging van het afgelopen studiejaar, met name de focus leggen op de harmonisatie van processen in het kader van de verdere totstandkoming van de Hogeschool Rotterdam Business School. Het overleg met de directeur is daar al op ingericht. We zullen in het studiejaar 2020-2021 overleg voeren met de betrokken examencommissievoorzitters en de beide directeuren van HRBS en RBS. Een andere trend zal de borging van toetsing in tijden van corona blijven, met de nadruk op toetsbekwaamheid en toetsdeskundigheid van examinatoren. We volgen dan ook de WOLT-notities met grote aandacht. Zie ook <https://edu.nl/g69x3>.

3.

Borgen kwaliteit van tentamens

3.1. Verrichte activiteiten door examencommissie om kwaliteit van toetsen te borgen

De examencommissie heeft de taak voor het borgen van de kwaliteit van tentamens gemandateerd aan de toetscommissie. Het mandaat is opgenomen in hoofdstuk 18 van dit jaarverslag. Tevens is het mandaat vastgelegd in Infoland en de daarbij behorende processen zijn vastgelegd in het handboek van de examencommissie. De examencommissie mandateert de toetscommissie de volgende taken uit te voeren: Het beoordelen van de kwaliteit van tentamens en examens, het beoordelen van validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van toetsen. Zoals beschreven in het deel 15 van het handboek controleert de toetscommissie de kwaliteit van de toetsen aan de hand van de aangeleverde documenten op grond van een vastgestelde checklist.

De toetscommissie rapporteert haar bevindingen eenmaal per onderwijsperiode (kwartaal) conform een vast model aan de examencommissie. De rapportage wordt toegelicht door toets- en examencommissie aan het managementteam. Daarnaast worden de bevindingen teruggekoppeld aan de cursusbeheerders en examinatoren conform de PDCA-cyclus.

De beoordelingen van assessments en assessmentportfolio's worden uitgevoerd door examencommissie samen met de toetscommissie. Het gaat hierbij om de portfolio's en assessments van de Career Academy en de assessment behorende bij ANS (Afstuderen Nieuwe Stijl) van de opleiding Finance & Control. De examencommissie heeft voor deze screening een apart instrument ontwikkeld dat het afgelopen studiejaar naar behoren is ingezet. De toetscommissie zal dit type screenings tevens opnemen in haar plan van aanpak en de kwartaalrapportages.

3.2. Verrichte activiteiten door toetscommissie om kwaliteit van toetsen te borgen

Vanaf het studiejaar 2019-2020 valt de Toetscommissie IFM onder de examencommissie HRBS, examenkamer Finance en is de naam veranderd in Toetscommissie Finance. In het Plan van Aanpak Toetscommissie Finance 2019-2020 is de overgang van het Instituut voor Financieel

Management naar Hogeschool Rotterdam Business School (HRBS) benoemd en is aangegeven dat aandacht zal worden besteed aan de wijzigingen die dat met zich meebrengt. De opleidingen Accountancy (AC), Finance & Control (F&C) en Finance, Tax and Advice (FTA) vormen tezamen HRBS Finance.

In 2019-2020 zijn de volgende documenten opgeleverd: een plan van aanpak, per onderwijsperiode een managementrapportage, inclusief overzicht per opleiding van gescreende cursussen met uitkomsten.

De toetscommissie Finance bestond in 2019-2020 uit zes leden, waaronder de voorzitter. De voorzitter start aan het begin van het jaar met een overzicht vanuit Osiris met alle toetsen. Per blok wordt een verdeling gemaakt naar in dat blok te screenen toetsen en deze worden verdeeld onder de leden van de toetscommissie. Aan het einde van ieder blok vindt er een overleg plaats tussen de leden, waarbij de bevindingen van de screening worden besproken en waar communicatie vanuit én richting de examencommissie wordt gedeeld. Eén van toetscommissieleden is tevens lid van de examencommissie. De communicatie tussen de voorzitter van de toetscommissie en de voorzitter van de examencommissie is open, werkt beide kanten op en vindt regelmatig per blok plaats, zowel formeel als informeel.

Het is het algemene doel van de toetscommissie om in het tijdsbestek van vier jaar de kwaliteit van in principe alle toetsen/opdrachten te waarborgen, inclusief die van keuzevakken en minoren, conform het mandaat van de examencommissie. De leden van de toetscommissie hebben daar verschillende instrumenten voor, waaronder een screeningsformulier. Dit formulier is met behulp van Bureau ICE ontwikkeld en wordt gebruikt om vast te stellen of de toets aan de vereisten van toetskwaliteit voldoet. Nadruk ligt hierbij op validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid van toetsen. Bevindingen van de screening worden als ze afgerond zijn gelijk teruggekoppeld met de cursusbeheerder. Tevens wordt er een afspraak gemaakt wanneer verbeteringen gereed zijn. Een van de doelen van de leden van de toetscommissie is om deze commissie meer onder de aandacht van docenten te brengen. Daarnaast is het ook een doel om docenten de toegevoegde waarde van de toetscommissie te laten zien. Insteek van de toetscommissie is daarom ook om docenten te laten leren.

In 2019-2020 is blijvende aandacht besteed aan het feit of informatie in Osiris (en bij F&C ook 'actE') aanwezig is en of deze up-to-date is. Tevens is een verdere verbeterslag gemaakt op het gebruik van de kwantitatieve analyse van toetsresultaten door de docenten. In het studiejaar 2019-2020 is tevens ondersteuning geboden bij de (proef)accreditaties van de opleidingen FTA en F&C. Daarnaast is voor 2019-2020 de focus van de toetscommissie gericht geweest op:

- Aandacht voor cursussen die op eindniveau worden getoetst;
- Aandacht of toetsen uniek zijn (hierbij wordt tot maximaal twee jaar teruggekeken);
- Aandacht voor het sluiten van de PDCA-cyclus of te wel nagaan wat er wordt gedaan met de aanbevelingen die door de toetscommissie wordt gegeven;
- Aandacht voor de reguliere toetsen/opdrachten van HRBS Finance;
- Aandacht voor communicatie tussen examencommissie en toetscommissie;
- Scholing/visie op toetsen vanuit examencommissie;
- Ondersteunen van docenten bij het behalen van de Basiskwalificatie Examinering (BKE).

Vanaf de derde onderwijsperiode van studiejaar 2019-2020 zijn ook portfolio's van de Career Academy (CA) gescreend. De screening vindt plaats op basis van een checklist ontwikkeld in samenwerking met de afdeling Onderwijs en Kwaliteit (O&K), de examencommissie en de toetscommissie. Deze checklist is ook gebruikt bij de grote portfoliocontrole ten behoeve van de accreditatie van de CA. Het screeningsformulier van de CA valt uiteen in twee delen. Deel A gaat over het portfolio en deel B gaat over het assessment. In 2019-2020 heeft screening plaatsgevonden op NLQF-niveau 5 (eerste twee leerjaren). In 2020-2021 zal dit zijn op NLQF-niveau 6 (bachelor). Voor 2019-2020 is dit de bijdrage geweest vanuit de Toetscommissie Finance aan de borging van het eindniveau.

Vanuit de toetscommissie hebben twee leden deelgenomen aan het programma 'BKE in een week', verzorgd door de HR Academy, het interne scholingsinstituut voor medewerkers van Hogeschool Rotterdam. In dit kader en op verzoek van collega's zijn een tiental collega's begeleid tijdens hun BKE-traject en/of SKE-traject.

De bevindingen van de Toetscommissie Finance zijn in 2019-2020 per onderwijsperiode gerapporteerd aan de voorzitter van de examencommissie en besproken in het managementteam met de onderwijsmanagers van de desbetreffende opleidingen binnen HRBS Finance en de Career Academy.

In het vervolg van deze paragraaf is een samenvatting van de bevindingen per onderwijsperiode (OP) weergegeven. Deze bestaat steeds uit de onderdelen 'uitkomsten van de screening', 'organisatie toetsproces' en 'conclusie en aanbevelingen'.

Bevindingen toetscommissie onderwijsperiode 1

Uitkomsten van de screening in onderwijsperiode 1

Aantallen	
Geselecteerde toetsen	22
Beoordeelde toetsen	18
Niet volledig aangeleverd/te laat	0
Volledig in orde	16
Inhoudelijke opmerkingen	2
Inmiddels opgelost	0
Oordelen	
Valide	Voldoende/Goed
Betrouwbaar	Voldoende/Goed
Bruikbaar	Goed

Organisatie met betrekking tot het toetsproces in onderwijsperiode 1

Met de examencommissie is besproken dat bij de nieuwe HRBS-organisatie de zaken rommelig verlopen met betrekking tot de aanlevering van de toetsen, afhandeling van stages en afstudeeropdrachten. Dit zou kunnen leiden tot risico's in verband met het ontbreken van een duidelijk aanleverproces en het niet volledig zijn van stage- en afstudeerdossiers. Advies aan de opleidingen is dan ook om borgingsmaatregelen te treffen zodat de stage- en afstudeerdossiers volledig zijn en blijven.

In overleg met de tentamenorganisatie, de examencommissie, de processpecialist en de bedrijfsvoering is een voorzet gemaakt voor een nieuw proces van het aanleveren van tentamens. Deze is besproken met de bedrijfsvoering en daarna heeft de toetscommissie zich teruggetrokken uit het opstellen van het proces.

Conclusie en aanbevelingen onderwijsperiode 1

De toetscommissie heeft de conclusie getrokken dat van de gescreende toetsen de kwaliteit voldoende tot goed is. De gescreende toetsen scoren op validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid voldoende tot goed. De gesprekken met de cursusbeheerders zijn opbouwend van aard en er wordt geconstateerd dat verbeteringen worden doorgevoerd. Voorzichtige conclusie is dat het opvolgen van de PDCA-cyclus leidt tot een verbetering in het aantal reacties en de zichtbaarheid van de toetscommissie binnen de opleidingen.

Bevindingen toetscommissie onderwijsperiode 2

Uitkomsten van de screening in onderwijsperiode 2

Aantallen	
Geselecteerde toetsen	24
Beoordeelde toetsen	13
Niet volledig aangeleverd/te laat	11
Volledig in orde (inclusief doorgeschoven OPI)	16
Inhoudelijke opmerkingen	2
Inmiddels opgelost	0
Oordelen	
Valide	Voldoende/goed
Betrouwbaar	Voldoende/goed
Bruikbaar	Voldoende/goed

Organisatie met betrekking tot het toetsproces in onderwijsperiode 2

In onderwijsperiode 2 zijn zowel toetsen uit periode 1 als 2 gescreend. Bij de screening in beide onderwijsperiodes zijn toetsen doorgeschoven naar de volgende periode omdat docenten geen tijd hebben stukken aan te leveren of het feedbackgesprek te voeren.

Vanaf de derde onderwijsperiode worden ook portfolio's van de Career Academy gescreend en meegenomen in de rapportage van de toetscommissie.

Conclusie en aanbevelingen onderwijsperiode 2

Naar aanleiding van de kwaliteitsanalyse heeft de toetscommissie conclusies getrokken over de kwaliteit van de toetsen. De conclusie over de toetskwaliteit is dat van de gescreende toetsen de kwaliteit voldoende tot goed is. De gescreende toetsen scoren op validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid voldoende tot goed.

De gesprekken met de cursusbeheerders zijn opbouwend van aard en we zien dat verbeteringen worden doorgevoerd.

Een punt van aandacht blijft het aanleveren van tentamens. Navraag leverde op dat dit tot op heden geen prioriteit heeft van de tentamenorganisatie.

Bevindingen toetscommissie onderwijsperiode 3

Uitkomsten van de screening in onderwijsperiode 3

Aantallen	
Geselecteerde toetsen	20
Beoordeelde toetsen	11
Niet volledig aangeleverd/te laat	9
Volledig in orde (inclusief doorgeschoven OP2)	9
Inhoudelijke opmerkingen	2
Inmiddels opgelost	0
Portfolio's Career Academy	5
Oordelen	
Valide	Voldoende/goed
Betrouwbaar	Voldoende/goed
Bruikbaar	Goed

Organisatie met betrekking tot het toetsproces in onderwijsperiode 3

In onderwijsperiode 3 zijn ook toetsen uit de vorige onderwijsperiode gescreend. Bij de screening in beide periodes zijn toetsen doorgeschoven omdat docenten geen tijd hadden om stukken aan te leveren of het feedbackgesprek te voeren. Of omdat leden van de toetscommissie geen tijd hadden om toetsen uit te vragen. De oorzaak hiervoor is terug te herleiden naar het omschakelen van 'offline' toetsen naar 'online' toetsen in verband met de uitbraak van Covid-19.

Conclusie en aanbevelingen onderwijsperiode 3

Naar aanleiding van de kwaliteitsanalyse heeft de toetscommissie conclusie getrokken over de kwaliteit van de toetsen. De conclusie over de toetskwaliteit is dat van de gescreende toetsen de kwaliteit voldoende tot goed is. De gescreende toetsen scoren op validiteit, betrouwbaarheid voldoende tot goed. Voor de bruikbaarheid is de score goed.

De gesprekken met de cursusbeheerders zijn opbouwend van aard en we zien dat verbeteringen worden doorgevoerd.

Bevindingen toetscommissie onderwijsperiode 4

Uitkomsten van de screening in onderwijsperiode 4

Aantallen	
Geselecteerde toetsen	29
Beoordeelde toetsen	25
Niet volledig aangeleverd/ te laat	12
Volledig in orde (inclusief doorgeschoven OP3)	12
Inhoudelijke opmerkingen	1
Inmiddels opgelost	0
Portfolio's Career Academy (niet aangeleverd)	0
Oordelen	
Valide	Goed
Betrouwbaar	Voldoende/goed
Bruikbaar	Goed

Organisatie met betrekking tot het toetsproces in onderwijsperiode 4

In onderwijsperiode 4 zijn zowel toetsen uit periode 3 als uit periode 4 gescreend. Bij de screening in beide periodes zijn toetsen doorgeschoven naar de volgende onderwijsperiode omdat docenten geen tijd bleken te hebben om stukken aan te leveren of het feedbackgesprek te voeren. Of omdat leden van de toetscommissie geen tijd hadden om toetsen uit te vragen.

Tevens is aandacht besteed aan de in onderwijsperiode 3 afgenomen alternatieve toetsen in verband met Covid-19. Deze alternatieve toetsvormen zijn aangevraagd bij de examencommissie en goedgekeurd. Hierbij is vooral gelet of de toetsen zijn afgenomen volgens de afspraken met de examencommissie. Dit heeft bij een aantal collega's extra werkdruk opgeleverd omdat de docenten meer tijd nodig hadden door de overschakeling van offline onderwijs naar online onderwijs.

Conclusie en aanbevelingen onderwijsperiode 4

Naar aanleiding van de kwaliteitsanalyse heeft de toetscommissie conclusie getrokken over de kwaliteit van de toetsen. De conclusie over de toetskwaliteit is dat van de gescreende toetsen de kwaliteit goed is. De gescreende toetsen scoren op validiteit en bruikbaarheid goed en ten aanzien van de betrouwbaarheid voldoende tot goed.

De gesprekken met de cursusbeheerders zijn opbouwend van aard en we zien dat verbeteringen worden doorgevoerd naar aanleiding van de PDCA-cyclus.

Andere aanbevelingen/bevindingen zijn:

- Aandacht voor de keuzevakken. Door regelmatige wisselingen van inzet van docenten bij keuzevakken krijgt eigenlijk niemand tijd om een toetsmatrijs, rubrics en dergelijke op te stellen. Aangezien in de screening alleen keuzevakken van Finance zijn betrokken willen we hierbij aandacht vragen bij het management voor het geven van tijd voor het zijn van cursusbeheerder van een keuzevak.
- Interactie curriculumcommissie. De toetscommissie krijgt steeds vaker de opmerking dat de curriculumcommissie zaken heeft beslist. Hierbij wordt aandacht gevraagd voor de interactie tussen docenten die vakken/projecten moeten uitvoeren en de wijze waarop deze wordt getoetst vastgelegd volgens een toetsplan vanuit de curriculumcommissie. Het komt erop neer dat als het gesprek wordt aangegaan met docenten, ze precies weten wat ze toetsen en waarom, maar dat de vastlegging op papier niet altijd even duidelijk is. De constructive alignment is niet altijd voor alle partijen duidelijk;
- Werkdruk van docenten. Aangezien iedereen nu bezig is met de afronding van blok 4 en zorgen dat alles op tijd klaar is, is er vaak geen tijd meer om zaken te verbeteren en/of op te pakken die vanuit de toetscommissie worden aangedragen. Deze taken worden dan verschoven naar blok 1, maar ook daar is de start voor veel docenten hectisch. Mede door de onduidelijkheid van wel of geen fysiek onderwijs of online onderwijs (wat gaan Covid-19-maatregelen worden), waardoor dit soort aanpassingen op de laatste plaats komen.

3.3. Oordeel examencommissie over borgende activiteiten toetscommissie

De toetscommissie stelt een overzicht op per opleiding van de gescreende toetsen. Hierbij werkt de toetscommissie conform het afgegeven mandaat en het handboek van de

examencommissie. De feitelijke bevindingen zijn terug te vinden in de kwartaalrapportages, waarin ook totaaloverzichten zijn opgenomen (zie ook 3.2). De screenings kunnen worden opgedeeld per opleiding op bruikbaarheid, validiteit en betrouwbaarheid. Per kwartaal heeft de toetscommissie gerapporteerd aan de examencommissie en aan het management van de opleidingen. Vanuit deze rapportages zijn acties ondernomen door het management, indien noodzakelijk (zie hiervoor 3.4). Terugkoppeling vindt tevens plaats naar de examinatoren met het oog op de toetskwaliteit.

De examencommissie is van oordeel dat de opleidingen beschikken over een adequaat systeem van toetsing en borging. Er worden effectieve maatregelen genomen om de validiteit, betrouwbaarheid, bruikbaarheid en transparantie te borgen. Daarbij werkt de toetscommissie naar behoren conform het mandaat en kunnen we constateren dat de toetscommissie voldoet in de door haar uitgevoerde taken. In het licht van de transitie naar meer samenwerking binnen de HR Business School heeft de toetscommissie heeft als aanbeveling meegekregen om in het volgende studiejaar de gevolgde werkwijzen en gehanteerde instrumenten te delen en af te stemmen met de overige toetscommissies van de HRBS. Dit in het kader van de kennisdisseminatie en mogelijke verdere stroomlijning van processen.

3.4. Uitgebrachte adviezen en opvolging

Vanuit de screenings 2019-2020 zijn per onderwijsperiode actiepunten opgenomen en besproken met de voorzitter van de examencommissie en de desbetreffende onderwijsmanagers.

Actiepunten waren:

Actiepunt	Afwikkeling
Volledigheid dossiers stage en afstuderen	Terugkoppeling heeft plaatsgevonden. Alle opleidingen hebben hier werk van gemaakt.
Inleveren tentamens	Geen prioriteit per februari 2020. In het kader van de recente ontwikkelingen is dit punt even geparkeerd. Bij mogelijkheden van online toetsen AVG en veiligheid meenemen.
Screenen portfolio's CA	Onderwijsmanager CA wordt vanaf blok 3 uitgenodigd voor bespreking resultaten.
Keuzevakken zorgen voor achterliggende stukken	Onderwijsmanager van de desbetreffende opleiding pakt dit op.
Zorgen dat curriculumcommissie interactie zoekt met docenten	Alle onderwijsmanagers pakken dit op.
Werkdruk ook met zicht op onderwijsperiode 1	Alle onderwijsmanagers pakken dit op en nemen dit mee in de taakbelasting van de docenten.

Bevindingen van de screenings worden als ze afgerond zijn gelijk teruggekoppeld met de cursusbeheerder. Tevens wordt er een afspraak gemaakt wanneer verbeteringen gereed zijn. Deze werkwijze is goed bevallen, al leidde dit vaker tot latere afwikkeling van de screening.

Bevindingen met betrekking tot het aanleveren van stukken werden na de bespreking van de managementrapportage door de desbetreffende onderwijsmanager goed opgepakt. Docenten werden aangesproken op gedrag en stukken werden alsnog ingeleverd. Screenings werden daardoor vaak een blok later alsnog uitgevoerd.

3.5. Trends en/of aandachtspunten

Aanlevering van stukken is verbeterd: collega's geven eerlijk aan wanneer iets later ingeleverd gaat worden. Het maken van een toetsanalyse blijft een punt van aandacht, omdat nog niet alle collega's het voordeel hiervan zien. In het kader van de BKE worden deze analyses wel vaker aangeleverd en gebruikt om de toets een volgende keer te verbeteren. Begeleiding bij en screening van BKE-dossiers worden geïntensiveerd.

Er is blijvende aandacht voor afstuderen nieuwe stijl en afstudeerprogramma's. De examencommissie maakt goede afspraken met de toetscommissie over de te screenen portfolio's. In 2020-2021 wordt doorgedaan met het screenen van CA-portfolio's en met het screenen van portfolio's 'Afstuderen Nieuwe Stijl' van Finance & Control.

Aandacht is gevraagd en blijft gevraagd worden voor de toenemende werkdruk in verband met het geven van onderwijs op afstand en het toetsen op afstand. Er zal nog meer gelet worden op de uniciteit van de toetsen.

4.

Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten (voorheen eindkwalificaties)

4.1. Werkwijze en bevindingen examencommissie bij toetsen eindkwalificaties zoals beschreven in de OER

De opleidingen kennen een opleidings- of beroepsprofiel met specifieke competenties die op eindniveau behaald dienen te worden. De opleidingen kennen ook de algemene hbo-kwalificaties. In de Onderwijs- en Examenregeling staat het volgende vermeld: "Alle programmaonderdelen die tezamen de eindkwalificaties dekken, vormen samen het afstudeerprogramma". Jaarlijks wordt per opleiding vastgesteld binnen welke programmaonderdelen eindkwalificaties op eindniveau worden beoordeeld.

De eindkwalificaties c.q. te realiseren leerresultaten zijn als volgt bepaald:

- Accountancy → competenties geformuleerd door het landelijk AC-Scholenoverleg. Tevens CEA-eindtermen (CEA = Commissie Eindtermen Accountancy).
- Finance & Control → competenties geformuleerd door LOOFC (landelijk overleg, voorheen LOOBE). Nieuwe naamgeving learning outcomes geformuleerd voor Finance & Control.
- Finance, Tax and Advice → competenties geformuleerd door LOFTA (landelijk overleg). Voor uitlopende opleidingen FRE en FSM zijn de competenties geformuleerd door de landelijke overleggen LOFRE respectievelijk LOOFSM.

Wat zijn de verrichte activiteiten van de examencommissie?

- Controle op behaalde studiepunten (240/120) in de examenraadsvergadering
- Het afgeven van het mandaat aan de toetscommissie die kwaliteitsborging van toetsing in haar takenpakket heeft. Ook toetsen op eindniveau worden mede door de toetscommissie gescreend en opgenomen in de rapportages
- De rapportages van de toetscommissie zijn terug te vinden in hoofdstuk 3. Het mandaat is te vinden in hoofdstuk 18 evenals de plan-en-controlcyclus. De bevindingen van de

examencommissie ten aanzien van het borgen van toetsen is te vinden in paragraaf 3.3.

- Het jaarlijks vaststellen van de rapportages van de afstudeercommissies of commissies afstudeerprogramma, die allen rapporteren op eenduidige wijze conform het Protocol van Andriessen. Zie het protocol op de volgende pagina. De rapportages van de afstudeercommissies en commissies afstudeerprogramma worden toegelicht in dit jaarverslag. De uitkomsten en bevindingen (terugkoppeling) zijn terug te vinden in dit hoofdstuk.
- Advies geven aan de directie met behulp van de curriculumcommissies. De examencommissie vraagt aan de curriculumcommissies om de curriculumscan in te vullen. Ook hier worden de eindkwalificaties aangegeven per opleiding. De ingevulde scans met een oordeel van de examencommissie worden in januari verstuurd. De examencommissie maakt hierbij gebruik van het adviesrecht zoals geformuleerd in de hogeschoolbrede processen ten aanzien van curriculumontwikkeling. De oordelen in de curriculumscans voor het studiejaar 2020-2021 zijn in de tabel op de volgende pagina samengevat.
- Door het aanwijzen van examinatoren afstuderen, examinatoren toetsen en assessoren conform de daartoe vastgestelde criteria (voor nadere info, zie hoofdstuk 8)
- Door het steekproefsgewijs screenen van afstudeerwerken op doel, methode van aanpak, methodische uitvoering en de wijze van beoordelen van het resultaat (rubrics). Hierbij worden de NQA-criteria gehanteerd. De rapportage 'screening afstudeerwerken' wordt in dit jaarverslag samengevat en toegelicht. De examencommissie heeft 45 eindwerken beoordeeld aan de hand van het Screeningsinstrument Afstudeerwerken. De bevindingen van de examencommissie zijn terug te vinden in 4.2. De examencommissie screent de afstudeerwerken conform de voorgeschreven procedure vastgesteld in het Handboek Examencommissie. Het screeningsformulier bestaat uit twee onderdelen:
 1. Criteria ten aanzien van het beoordelen van het afstudeerwerk
 2. Beoordeling en onderbouwing van het afstudeerwerk

Protocol van Andriessen

Eindkwalificaties

1. Weerspiegelen de eindkwalificaties van de opleiding zowel de eisen vanuit het werkveld als de eisen aan het hbo-niveau?
2. Heeft de opleiding het vereiste niveau voor onderzoekend vermogen beschreven in de eindkwalificaties?
3. Toetst de opleiding alle eindkwalificaties in het afstudeerprogramma en, indien het meerdere afstudeeronderdelen betreft, is het duidelijk waar wat wordt getoetst?

Beroepsopdrachten

4. Zijn de beroepsopdrachten die studenten uitvoeren in het afstudeerprogramma geschikt voor het aantonen van de te verwerken eindkwalificaties?
5. Bewaakt de opleiding dat de complexiteit van de beroepsopdrachten voor alle studenten dezelfde is en dat er een vergelijkbare mate van zelfstandigheid van hen verwacht wordt bij de uitvoering hiervan?

Beoordeling

6. Waarborgt de opleiding dat elke examinerator bekwaam is om een onderbouwd oordeel van de prestaties van studenten tot stand te brengen?
7. Bieden de gehanteerde beoordelingsmodellen voldoende garantie op een valide, betrouwbare en transparante beoordeling en zijn ze tegelijkertijd werkbaar voor de examinatoren?
8. Borgt de opleiding een gemeenschappelijke interpretatie van de beoordelingsmodellen door de examinatoren?
9. Is de beoordelingsprocedure voor alle betrokkenen transparant en werkbaar en bevordert deze een zo betrouwbaar mogelijke beoordeling?

Randvoorwaarden

10. Zorgt de opleiding ervoor dat het afstudeerprogramma door alle betrokken binnen de beschikbare tijd en mogelijkheden uitgevoerd kan worden?

Verantwoording en ontwikkeling kwaliteit

11. Geeft de opleiding invulling aan het 'vreemde ogen'- principe om de kwaliteit van het afstudeerprogramma aantoonbaar te bevorderen?
12. Overlegt de opleiding bij een visitatie bewijzen die samen een transparant en representatief beeld geven van het afstudeerprogramma en het gerealiseerde eindniveau van studenten?

Bron: Andriessen, D. (2014). *Beoordelen is Mensenwerk*.

Samenvatting oordelen curriculumscans Finance-opleidingen 2020-2021

	AC	F&C	FTA
Toetsbeleid instituut			
Is er toetsbeleid binnen het instituut?	Goed	Voldoende	Goed
Is er een visie op toetsen en beoordelen?	Goed	Goed	Goed
Wat zijn de uitgangspunten?	Goed	Goed	Goed
Wat is de rol van docenten en studenten?	Goed	Goed	Goed
Wat is de rol van het werkveld?	Goed	Voldoende	Voldoende
Toetsbeleid opleiding			
Is er toetsbeleid binnen het instituut?	Goed	Goed	Goed
Is er een visie op toetsen en beoordelen?	Goed	Voldoende	Goed
Wat zijn de uitgangspunten?	Goed	Goed	Voldoende
Wat is de rol van docenten en studenten?	Goed	Goed	Goed
Wat is de rol van het werkveld?	Goed	Voldoende	Goed
Toetsprogramma			
Is er een overzicht van toetsen met de daarbij behorende eindkwalificaties? (dekkingsmatrix)	Goed	Goed	Goed
Is het duidelijk hoe het curriculum is opgebouwd met de daarbij behorende toetsvormen?	Goed	Goed	Goed
Hoe is de relatie aan te tonen met het opleidingsprofiel van de opleiding?	Goed	Goed	Goed
Is aangegeven welke toetsen summatief en welke toetsen formatief zijn?	Goed	Goed	Goed
Is er een selectie van toetsvormen met de onderbouwing? (waarom is deze toetsvorm het meest geschikt?)	Goed	Goed	Goed
Zijn de fasen van de opleiding (propedeuse en postpropedeuse) duidelijk aangegeven met de daarbij behorende eindkwalificaties?	Goed	Goed	Voldoende/ Goed
Is de toetsvorm per toets duidelijk aangegeven?	Goed	Goed	Voldoende/ Goed

Beoordeling			
Zijn er normen en criteria vastgelegd?	Goed	Goed	Voldoende
Zijn er beoordelingsformats en toetsmatrizen?	Goed	Goed	Goed
Is de wijze van feedback geven vastgelegd?	Goed	Goed	Voldoende
Onderwijsprogramma			
Sluit het onderwijsprogramma aan op het toetsprogramma wat betreft onderwerp en beheersingsniveau?	Goed	Goed	Voldoende
Is de studielast weergegeven en onderbouwd per collegejaar en per cursus?	Goed	Goed	Goed

De borging van het eindniveau door de afstudeercommissies wordt hierbij samengevat en toegelicht. De afstudeercommissies hanteren het protocol van Andriessen vanwege de eenduidigheid van borging. Deze rapportages worden door de voltallige examencommissie vastgesteld. Hierna treft u een samenvatting van de borging van eindkwalificaties per opleiding.

Accountancy

- Twee keer per jaar is er overleg tussen werkveld en curriculumcommissie in de beroepenveldcommissie AC. De commissie geeft (tweemaal) per jaar een oordeel over de relevantie van het onderwijs. Zij is door haar samenstelling een goede afspiegeling van het werkveld in de regio, met een evenwichtige verdeling over zowel RA- als AA-expertise.
- Eens in de twee jaar is er een werkveldonderzoek, waarbij aan werkgevers wordt gevraagd een oordeel te geven over de bij hen werkende alumni van de opleiding.
- Eens in de twee jaar wordt aan de alumni van de opleiding gevraagd of de opleiding past bij de werkzaamheden die de alumnus op hbo-niveau verricht.
- Structureel krijgt de opleiding van bedrijfsbegeleiders van stagiairs en afstudeerders feedback over het niveau van laatstgenoemden en van de studenten over het niveau en relevantie van de stage- en afstudeerplek. Tevens vindt apart werkveldonderzoek plaats.

Finance & Control

In het toetsplan heeft de opleiding verantwoord welke eindkwalificaties op welke momenten in de opleiding met behulp van welke toetsvormen worden beoordeeld. Dit plan valt onder de verantwoordelijkheid van de curriculumcommissie. F&C is een brede opleiding, waardoor het niet mogelijk is de 8 inhoudelijke competenties (Landelijk Opleidingsprofiel BE (LOOBE, 2010)) in één afstudeeropdracht af te toetsen. Daarom worden de inhoudelijke competenties vóór het afstuderen in semester 8 op eindniveau getoetst. Zie eerdere opmerkingen over het afstudeerprogramma.

Het afstudeeronderzoek beoordeelt op de inhoudelijke competentie '*Geven van adviezen en verlenen van diensten op financieel-economisch en/of fiscaal terrein aan belanghebbenden*'. Deze competentie wordt beoordeeld aan de hand van de criteria kennis, complexiteit van het vraagstuk en de gekozen oplossing (de parallel met de Dublin-descriptoren kennis en inzicht is daarin zichtbaar). De twee algemene competenties, de zogenaamde inter- en intrapersonlijke competenties, worden juist wel eindkwalificerend afgetoetst bij het afstuderen. In het beoordelingsformulier zijn deze terug te vinden in de beoordelingsaspecten professioneel vakmanschap, onderzoekend vermogen en verantwoord handelen (de parallel met de Dublin-descriptoren analyseren, communiceren en zelfreflectie is daarin zichtbaar).

Fiscaal Recht en Economie¹

Gedurende het afstudeertraject worden alle competenties op integratieve wijze getoetst op het door de opleiding vastgestelde eindniveau, waarmee de afstudeerder kan aantonen als startbekwame hbo-fiscalist in de praktijk aan de slag te kunnen. Getoetst worden de kritische prestatie-indicatoren van de tien opleidingscompetenties uit het vastgestelde eindbeoordelingsformulier. De integratieve toetsing van alle eindkwalificaties en het fiscaal-juridisch praktijkgericht onderzoek vinden plaats in het vierde studiejaar.

Financial Services Management

De inhoud van de eindkwalificaties is vastgesteld op basis van het landelijk FSM-profiel. De onderwerpen zijn regelmatig met het werkveld besproken en door hen goedgekeurd. Dit gebeurt in de beroepenveldcommissie en bij begeleiding van de stage en het afstuderen. Werkveld en alumni geven aan tevreden te zijn met de kwalificaties van de afgestudeerden.

Het niveau van de eindkwalificaties wordt aangeduid met de letters A t/m E op basis van de taxonomie van Arendsen & Coun. Deze taxonomie gaat uit van kennis, toepassing, inzicht en integratie en heeft daarom duidelijke verwantschap met de Dublin-descriptoren 1 t/m 3.

Screenen van afstudeerwerken

Het screenen van de scripties (afstudeerwerken) wordt hierbij samengevat en toegelicht:

De examencommissie screent per onderwijskwartaal scripties met behulp van een vastgesteld formulier. Dit formulier bestaat uit twee onderdelen: in deel A wordt de kwaliteit van de scriptie onderzocht, in deel B wordt de kwaliteit van de beoordeling onderzocht.

Onderdelen uit deel A zijn de rapportage, het probleem en de probleemformulering, de methode van aanpak en uitvoering, het resultaat van het werk en de kritische reflectie en houding. Deze onderdelen zijn met behulp van NQA vastgesteld.

In onderdeel B komen de volgende vragen aan de orde:

- Zijn alle competenties beoordeeld en is er voor de beoordeling een onderbouwing gegeven?

¹ De opleiding FTA heeft nog geen studenten die in de eindkwalificerende fase van de opleiding zijn; daarom is hier de samenvatting van de voorloper-opleidingen FRE en FSM gegeven.

- Verschaft de onderbouwing de student inzicht in hoe hij een vergelijkbare opdracht in de toekomst beter zou aanpakken?
- Is bij de formulering van de onderbouwing gebruik gemaakt van rubrics?
- Is de onderbouwing leesbaar en begrijpelijk?
- Maakt de onderbouwing duidelijk aan de student waarom hij juist dit cijfer krijgt (en niet hoger of lager)?

De resultaten van de screenings worden teruggekoppeld naar de afstudeercommissie en de betrokken examinatoren.

In het studiejaar 2019-2020 zijn in totaal 45 scripties gescreend. De verdeling over de opleidingen staat in de volgende tabel. Bij het bepalen van de steekproefomvang per opleiding is rekening gehouden met de omvang (in aantallen studenten) van de opleidingen.

AC	12
F&C (BE)	21
FRE (FTA-TLE)	6
FSM (FTA-B&I)	6
Totaal	45

Bij twee scripties zijn inhoudelijke kanttekeningen geplaatst: 1) het scriptietraject heeft lange tijd in beslag genomen, 2) de geschreven toelichting op het eindresultaat is summier. Bij drie scripties zijn procedurele kanttekeningen te plaatsen: 1) uploaden van documenten in PraktijkLink is in een vreemde volgorde gebeurd, 2) beoordelingsformulieren zijn wel beschikbaar, maar nog niet in PraktijkLink geüpload, 3) de handtekening van begeleiders en examinatoren ontbreken. De volledige rapportage van de screening volgt hierna.

Rapportage screening afstudeerwerken 2019–2020

Alle leden van de examencommissie, ook het externe lid, hebben een aantal afstudeerwerken en de beoordeling daarvan bekeken. De 45 gescreende afstudeerwerken zijn deels willekeurig gekozen, maar er is wél op gelet dat we zoveel mogelijk verschillende examinatoren in de steekproef hadden en dat de cijfers het gehele spectrum van krap voldoende tot (zeer) goed doorlopen. Van examinatoren waarover we in het begin van het studiejaar nog niet zo tevreden waren hebben we bewust later in het studiejaar nog een beoordeling bekeken. En natuurlijk hebben we erop gelet dat examinatoren waarover we vorig studiejaar nog niet zo tevreden waren, nu in de steekproef voorkwamen.

We zien ook dit jaar weer dat de cijfers van alle afstudeerwerken die met een voldoende zijn beoordeeld bijna altijd (ruim) hoger zijn dan 6,0. Krappe voldoende (5,5 – 5,9) worden vrijwel nooit gegeven. Natuurlijk zijn er studenten die de voldoende pas na een verbetertraject behalen.

Na analyse van de 45 screeningsresultaten kunnen we concluderen dat de gegeven cijfers goed passen bij de kwaliteit van het werk. Daar signaleren we geen verbeterpunten. Vorig studiejaar was dit ook al in orde. We zien dat er veel variatie is in de problemen die door de studenten onderzocht zijn en dat de onderzochte problemen goed passen bij de opleiding. We zien dat de resultaten van de onderzoeken altijd bruikbaar zijn in de praktijk.

Op het gebied van de onderbouwing van de beoordeling van de afstudeerwerken is een verbetering zichtbaar ten opzichte van vorig jaar, maar er is nog wel ruimte voor verdere verbetering. Onderbouwing van een oordeel zou soms best wat uitgebreider mogen, maar is wel altijd voldoende. Dat is een verbetering ten opzichte van 2018–2019, want toen was de onderbouwing door sommige examinatoren wel erg minimaal. We zien helaas nog steeds examinatoren die voor de onderbouwing van hun oordeel verwijzen naar de onderbouwing van de beoordeling door de afstudeerbegeleiders en er weinig zelf aan toevoegen. Daar is zeker nog ruimte voor verbetering.

Examinatoren geven soms zeer uitgebreide opbouwende feedback (advies) aan student, zodat de student weet hoe hij het een volgende keer beter zou kunnen doen. Over het algemeen wordt er voldoende advies gegeven, maar een enkele keer beperkt de examiner zich tot het onderbouwen van het oordeel en geeft nauwelijks advies. Hier is dus ook nog ruimte voor verbetering.

In studiejaar 2018–2019 zagen we nog relatief veel met de hand geschreven onderbouwingen van de beoordeling. Ook de feedback aan de student hoe het afstudeerwerk verbeterd had kunnen worden was relatief vaak handgeschreven. Het probleem was dat die handschriften vaak slecht leesbaar waren en er was zelfs een examiner met een handschrift dat alleen een jeugdige collega kon ontcijferen. Wij hebben de docenten met de slecht leesbare handschriften hierop aangesproken.

In studiejaar 2019–2020 is er veel minder met de hand geschreven en degenen die nog met de hand schrijven hebben, op één examiner na, een redelijk tot goed leesbaar handschrift. De

examinator met het slecht leesbare handschrift is hierop aangesproken en heeft het later in het jaar beter gedaan.

De opleidingen streven inmiddels allemaal naar een systeem waarbij alles online wordt ingevuld, in de huidige tijd (Covid-19) veel praktischer dan handgeschreven stukken die gescand moeten worden, dus het probleem van slecht leesbare onderbouwing en feedback gaat vanzelf verdwijnen.

Ondanks de problemen rondom corona zijn vrijwel alle beoordelingsformulieren toch voorzien van een handtekening van de examinator en handtekeningen van begeleiders. Waar een handtekening ontbreekt is op andere wijze geborgd dat een formulier echt afkomstig is van examinator of begeleider. Dit probleem hadden we in voorgaande jaren natuurlijk niet. Aangezien het streven voor het komende jaar is om alles online te gaan doen moeten we wellicht nogmaals benadrukken dat het noodzakelijk is voor examinatoren en afstudeerbegeleiders om een digitale handtekening aan te maken.

We hebben de indruk dat zowel de AC- als F&C-beoordelingsformulieren overbodige bladen bevatten die dan ook stelselmatig niet worden gebruikt door de beoordelaars. Deze kritiek heeft geen invloed op de borging van behaalde resultaten op eindwerken. Immers, als een deel van een formulier in feite overbodig is om de beoordeling te borgen, is het ook geen probleem als het niet wordt ingevuld. Maar bij alle opleidingen (AC, F&C en FTA) zou het een goede zaak zijn als de beoordelingsformulieren nog eens goed bekeken zouden worden. Er is op dat gebied zeker nog ruimte voor verbetering. We zullen dit terugkoppelen naar de voorzitters van de afstudeercommissies.

4.2. Externe validering

De onderstaande tabel geeft antwoord op de vraag of de opleiding invulling geeft aan het 'vreemde ogen'-principe om de kwaliteit van het afstudeerprogramma aantoonbaar te bevorderen (vraag 11 uit het Protocol van Andriessen).

AC	F&C	FRE	FSM
Ja	Ja	Ja	Ja
Externe validatie door adviserende rol van de bedrijfsbegeleider bij afstudeerstage.	Externe validatie door middel van benoeming externe examinatoren binnen de G5 (gezamenlijk initiatief van vijf examencommissies in de grote steden).	Externe validatie door adviserende rol bij afstudeerstage.	Externe validatie door adviserende rol van de bedrijfsbegeleider bij afstudeerstage.
Externe validatie door adviserende rol van medewerkers belastingdienst bij het project fiscale dienstverlening.	Externe borging door externe kwaliteitsmonitor.	Externe validatie door inzet van externe examinatoren bij het afstuderen .	Externe validatie door adviserende rol van bedrijfsbegeleider afstudeerstage bij het project management & organisatie.
Externe borging door het jaarlijks uitvoeren van een benchmark met andere hogescholen waarbij elkaars scripties worden beoordeeld. De beoordelingen vinden plaats aan de hand van NQA-criteria.	Externe borging door het jaarlijks uitvoeren van een benchmark met andere hogescholen waarbij kalibratie van het eindniveau wordt gesynchroniseerd.	Externe borging door het jaarlijks uitvoeren van een benchmark met andere hogescholen waarbij elkaars scripties worden beoordeeld (via LOFRE/LOFTA).	Externe validatie door adviserende rol van bedrijfsbegeleider bij afstudeerstage.
Afstudeerprogramma wordt geregeld besproken in de werkveldadviescommissie.	Externe validatie door adviserende rol van de bedrijfsbegeleider bij afstudeerstage conform Notitie Rolverdeling Afstuderen.		

Nota bene: voor FTA zijn er nog geen gerealiseerde leerresultaten op eindniveau. Dit wordt nog

gemonitord bij de separate opleidingen FSM en FRE.

Terugkoppeling en oordeel Examencommissie

De examencommissie stelt vast dat de Finance-opleidingen de juiste maatregelen nemen om het eindniveau te borgen, zoals is aangegeven in 4.1 en 4.2. Tevens stelt de examencommissie dit vast door zelf een aanzienlijk aantal eindwerken te screenen om te toetsen of de opleidingen aan deze standaard voldoen. In het jaar na de accreditatie van alle Finance-opleidingen kunnen we vaststellen dat de externe auditoren het oordeel over de opleidingen en het afstudeerprogramma tevens hebben uitgesproken. Voor alle opleidingen geldt dat de kwaliteit voldoet. Bron: NVAO-rapportages onder nummer **009322** (FTA) en **009436** (F&C). De externe auditoren hebben daarbij aangegeven dat de examencommissie aan haar wettelijke taken voldoet.

4.3. Uitgebrachte adviezen en opvolging

In het vorige studiejaar, 2018-2019, heeft de examencommissie het opleidingsmanagement geadviseerd om:

- Vervolg te geven aan afstuderen nieuwe stijl. Ook dit zijn toetsen op eindniveau. De examencommissie zal portfolio's en assessments uit het afstudeerprogramma van verschillende opleidingen blijven controleren in samenspraak met de toetscommissie.
- Vervolg te geven met betrekking tot de G5 (gezamenlijke benoeming van examinatoren voor de Finance & Control-opleidingen in de vijf grote steden).

We kunnen in dit jaarverslag concluderen dat beide adviezen zijn opgevolgd. In 2019-2020 heeft de examencommissie het opleidingsmanagement geadviseerd om:

- De kosten die samenhangen met de bezetting voor de examencommissie en toetscommissie in de algemene begroting van de HRBS op te nemen en niet afhankelijk te laten zijn van de financiële ruimte van de individuele opleidingen.
- Een HRBS-breed formulier en afnameprotocol te ontwikkelen met betrekking tot alternatieve toetsing en borging als gevolg van Covid-19.

Ook deze adviezen zijn opgevolgd.

4.4. Trends en/of aandachtspunten

In het jaarverslag 2017-2018 was het werken met portfolio's en assessments een aandachtspunt met betrekking tot het borgen van het eindniveau. In 2018-2019 is hier opvolging aan gegeven door bijvoorbeeld een screeningsinstrument voor de 'deeltijd nieuwe stijl' te ontwikkelen, met hierin aandacht voor validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid. Dit screeningsinstrument is ook ingezet bij de pilot Afstuderen Nieuwe Stijl (ANS) van de opleiding Finance & Control. In 2019-2020 is het screeningsinstrument ingezet voor de assessmentportfolio's van de deeltijdopleidingen van de Career Academy en Finance & Control. Het instrument zal ook worden ingezet bij Accountancy. In de rapportages van de toetscommissie zal dit per kwartaal aan de orde komen.

Voor het studiejaar 2020-2021 nemen we de volgende aandachtspunten mee:

- Tijdig de begroting aanleveren met het aantal benodigde uren voor toets- en examencommissie;
- Borgen van learning outcomes in samenspraak met de G5;
- Borgen van toetsen op afstand als gevolg van Covid-19;
- Inzetten van nieuw document (reeds vermeld in het voorwoord) waarin taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn beschreven aan de hand van een RASCI-matrix.

5.

Richtlijnen en aanwijzingen om uitslagen tentamens te beoordelen en vast te stellen

5.1. Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen

De opleidingen hebben allen een curriculumontwerp als deel van het beroeps- en opleidingsprofiel met de daarbij behorende kwaliteitsdekkingsmatrix met niveauaanduiding. De cursusbeheerders hebben de cursusbeschrijvingen met toetsbare leerdoelen opgesteld om een vastgestelde toetsmatrijs per toets te realiseren. De cursusbeschrijving bevat de volgende onderdelen: vakgebieden en leerlijnen, omschrijving en doel, competenties, het aantal te behalen studiepunten, werkvormen, leerstof, toetswijze, beoordeling, herkansingsmogelijkheid, studiebelasting en literatuur.

Hierdoor is op elk moment in de opleiding het gewenste niveau te zien, dat aan het einde van die opleiding tot het eindniveau leidt. In hoofdstuk 10 van de Hogeschoolgids (OER) zijn de curriculumschema's weergegeven met de daarbij behorende toetsvormen. De screening van de toetsen geschiedt aan de hand van een overzicht uit Osiris, waarbij gebruik gemaakt wordt van een door Bureau ICE ontwikkelde checklist. Deze checklist geeft richtlijnen en aanwijzingen aan de examinatoren zodat zij weten aan welke criteria zij zich dienen te conformeren bij het opstellen van tentamens. Belangrijke criteria zijn:

- Aanwezigheid toetsmatrijs
- Passende toetsvorm
- Cesuurbepaling en normering
- Instructies voor student, surveillant, mede-examinatoren
- Validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid
- Toets- en itemanalyse

In hoofdstuk 9 van de Hogeschoolgids (het instellingsspecifieke gedeelte van de OER) is het volgende vermeld ten aanzien van de richtlijnen voor de Career Academy in het kader van het Experiment Leeruitkomsten:

De opleidingen die deelnemen aan het Experiment Leeruitkomsten bieden een samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten aan, op basis waarvan opleidingstrajecten kunnen worden ingericht en afgestemd op de uitgangspositie, werksituatie, kenmerken en behoeften van individuele studenten of groepen studenten.

Voor de mate van hergebruik van oude tentamenvragen sluit de examencommissie aan bij de door het College van Bestuur afgegeven aanwijzing dat voorkomen dient te worden dat toetsen en/of hertoetsen identieke of nagenoeg identieke vraagstellingen bevatten. (Reglement Examencommissies en Examinatoren, artikel 4.1 bij letter k).

5.2. Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen

Periodiek rapporteert de toetscommissie hierover aan de examencommissie en het management van de opleidingen behorende bij het instituut. Hierbij wordt per cursus aangegeven wat de bevindingen zijn. Over het algemeen scoren de cursussen hier ruim voldoende. Mocht er actie nodig zijn, dan richt de examencommissie zich tot de curriculumcommissie of de examinerator. Per kwartaal worden de rapportages vastgesteld en op Infoland geplaatst.

5.3. Trends en/of aandachtspunten

De transitie van afstudeerwerken (scripties) naar een afstudeerprogramma waarin gewerkt wordt met portfolio's, is in gang gezet door met name de opleidingen Accountancy en Finance & Control. De opleiding Finance, Tax & Advice zal hierin volgen. De examencommissie maakt gebruik van een screeningsinstrument en afnameprotocol dat reeds is ontwikkeld ten behoeve van de Career Academy. De toetscommissie zal de screenings voor de portfolio's in haar plan van aanpak opnemen.

Ten behoeve van de alternatieve toetsing in verband met Covid-19 heeft de examencommissie speciale richtlijnen voor de afname van toetsen ontwikkeld. Daarbij zijn drie documenten van belang:

1. Aanvraagformulier;
2. Afnameprotocol;
3. Memo gericht aan directie en management.

Toelichting bij het aanvraagformulier

Met dit formulier kan een onderwijsmanager een aanvraag indienen om voor alle cursussen en bijbehorende toetsen van een onderwijsperiode een alternatieve wijze van toetsing te mogen aanbieden. De aanvraag zal worden behandeld door de examenkamer van de examencommissie HRBS waar de opleiding bij hoort.

Het helpt de examencommissieleden bij het beoordelen van de aanvraag als bij de omschrijving van de alternatieve toetswijze(n) in ieder geval de volgende aspecten nader worden onderbouwd:

- Sluit de alternatieve toetsvorm nog steeds aan bij de doelen (constructive alignment)?
- Kunnen de studiepunten binnen redelijke termijn worden behaald (studeerbaar

- programma)?
- Is het risico op fraude in voldoende mate beperkt?
- Kan de kwaliteit van de alternatieve toetsing worden geborgd?

Toelichting bij het afnameprotocol

Het afnameprotocol is bij iedere vorm van alternatieve toetsing toegevoegd en bedoeld als gedragscode voor studenten. Het afnameprotocol is hieronder integraal weergegeven.

Afnameprotocol alternatieve toetsing vanwege COVID-19

Gedragscode voor studenten ten aanzien van alternatieve/online toetsing op afstand

Door deel te nemen aan de alternatieve toets verklaar ik het volgende:

- Ik maak de toets onder mijn eigen naam. Mijn inloggegevens voor de toets komen overeen met de gegevens op mijn collegekaart.
- Ik maak de toets zelf, zonder hulp van iemand anders.
- Ik gebruik alleen toegestane hulpmiddelen, zoals beschreven in de introductie van de toets. Alle zaken die geen toegestaan hulpmiddel zijn, bevinden zich tijdens de toets buiten mijn zicht.
- Ik zal, als deze is ingeschakeld, de *full-screen* modus van de toets niet bewust verlaten. Indien de *full-screen* modus beëindigt, dan stopt de toets en kun je de toets niet afmaken.
- Ik respecteer het intellectueel eigendomsrecht van de ontwikkelaar(s) van deze toets. Ik zal de inhoud van deze toets dus niet overschrijven, kopiëren, memoriseren of doorgeven aan anderen.
- Ik houd me aan deze regels. Bij overtreding kan mijn toets op afstand worden afgebroken en zal melding worden gedaan bij de examencommissie.
- Ik ben me ervan bewust dat gegevens van mijn toets achteraf geanalyseerd zullen worden, dit kan aanleiding geven tot een aanvullende bevraging over de afgenomen toets. Mondelinge bevragingen gebeuren via MS-Teams op dezelfde dag of binnen twee weken na afname van de toets.
- De resultaten van de afgenomen toets worden pas ingevoerd in Osiris indien na analyse en na (mondelinge) bevragingen geconcludeerd kan worden dat er geen onregelmatigheden hebben plaatsgevonden.
- Bij een mondelinge toets via Teams-videobellen dien ik mezelf te identificeren bij de examiner/assessor.
- Bij de gedragscode over inleveropdrachten ben ik volledig op de hoogte van de maatregelen zoals gesteld in de hogeschoolgids om fraude en/of plagiaat te voorkomen.

Als je akkoord gaat met de wijze van alternatieve toetsing, ga je akkoord met deze procedure. De examencommissie zal bij onregelmatigheden passende (disciplinaire) maatregelen nemen.

Toelichting bij het memo gericht aan directie en managers

In het memo zijn de specifieke richtlijnen, opgesteld door de examencommissie, plus de handwijze van de examencommissie toegelicht.

De examencommissie heeft de aanvragen beoordeeld alvorens informatie in te winnen bij de toetscommissie daar waar het gaat om validiteit, betrouwbaarheid en bruikbaarheid van de toetsalternatieven. Het is vanzelfsprekend dat een selectie van alternatieve toetsen gescreend wordt in het kader van borging op toetsing.

De examencommissie heeft de aanvragen beoordeeld in lijn met de gestelde voorwaarden uit de WOLT-notitie "Toetsen bij Hogeschool Rotterdam online" van 28 maart 2020.

De examencommissie heeft bij de beoordeling de volgende (wettelijke) kaders gehanteerd:

- WHW, artikelen 7.12 en 7.13
- Onderwijs- en examenregeling 2019-2020 (plus advies van senior jurist HRBS)

De situatie rondom de coronacrisis is van dien aard dat het opnieuw inrichten van de toetsing het rechtvaardigt dat de examencommissie akkoord gaat met een andere manier van toetsen dan degene die in de OER geregeld is. Dit baseert de examencommissie op grond van artikel 9.12 waar geregeld is dat in gevallen waarin de onderwijs- en examenregeling niet voorziet, dan wel in gevallen waarin de van de onderwijs- en examenregeling leidt tot kennelijke onbillijkheden, de (voorzitter van de) examencommissie beslist. Vervolgens regelt dit artikel dat de examencommissie hiervoor verantwoording aflegt in het jaarverslag. Dit memo is in onderwijsperiode 3 en 4 verstuurd aan de directie en de onderwijsmanagers.

In onderwijsperiode 4 heeft de examencommissie nog een separaat bericht gestuurd aan het management met nogmaals een verwijzing naar de WOLT-notitie om het belang van de toetsdeskundigheid en toetsbekwaamheid van de examinatoren te benadrukken. Als een examiner een toets kan ontwikkelen die fraude- en AVG-*proof* is, dan hoeft de examencommissie niet iedere separate toets te beoordelen. De richtlijnen voor de alternatieve toetsing worden op den duur richtlijnen voor toetsing, zoals hogeschoolbreed is geformuleerd in de WOLT-notitie, en passen dan bij de systematiek van toetsing en borging.

6.

Vrijstellingenbeleid

6.1. Aantal vrijstellingen

Het totaal aantal verleende vrijstellingen bedroeg 19 in het studiejaar 2019-2020. Dit is aanzienlijk minder dan de 56 verleende vrijstellingen van het studiejaar 2018-2019.

6.2. Trends en/of aandachtspunten

Het aantal verleende vrijstellingen is aanzienlijk verminderd. De oorzaak hiervoor is tweeledig. Aan de ene kant wordt vanuit de opleidingen het aanvragen van vrijstellingen veelal ontmoedigd. Men heeft de studenten graag in de klas voor de binding met de opleiding, in het bijzonder de andere studenten en de docenten. Bovendien wordt er bij de opleiding steeds meer gebruik gemaakt van grotere cursussen waarbij het vragen om een gedeeltelijke vrijstelling niet mogelijk is.

7.

Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing

7.1. Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)

In januari 2020 hebben alle leden van examencommissies van het Economisch Domein deelgenomen aan de interactieve workshop De Bestuurlijke Kaart. De voorzitter van de examencommissie heeft de workshop geïnitieerd door contact te leggen met Pieter Huisman, bijzonder hoogleraar Onderwijsrecht. De workshop is verzorgd door Pieter Huisman en Roel van Krieken, senior adviseur bij Hobéon.

Aan de workshop hebben de voorzitter en een lid van het College van Bestuur deelgenomen alsmede twee directeuren van het Economisch Domein. De workshop stond in het teken van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden met betrekking tot de emancipatie van de examencommissies. Deze workshop heeft geleid tot het ontwerpen van een communicatiedocument waarin helder wordt beschreven wat een examencommissie precies doet. Dit document zal in het studiejaar 2020-2021 gepubliceerd worden.

In juni hebben alle leden de online cursus *Toetsen op Afstand* gevolgd, verzorgd door de Vereniging van Hogescholen.

De voorzitter heeft scholingsbijeenkomsten gevolgd die waren georganiseerd door het landelijk overleg Finance & Control, LOOFC. Het belangrijkste thema was 'werken met leeruitkomsten'. Verder heeft ze online cursussen over online-proctoring gevolgd. De voorzitter heeft tevens de bijeenkomst van SURF bijgewoond op de hogeschool. Deze bijeenkomst stond in het teken van flexibilisering en de versnellingsagenda.

Het externe lid heeft deelgenomen aan de interne hogeschoolbrede professionaliseringscursus voor examencommissieleden. De vicevoorzitter heeft een aantal online workshops en webinars 'bezocht' in het kader van online toetsing, toetsing op afstand en alternatieve toetsing in verband met Covid-19. Een aantal leden hebben de online cursus gevolgd over online proctoring. Tevens heeft een van de leden een cursus gevolgd met betrekking tot toetsing en didactiek.

7.2. Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)

In de volgende tabellen is weergegeven welke leden van de examencommissie en toetscommissie beschikken over, dan wel bezig zijn met het behalen van de basis- of seniorkwalificatie examinering (BKE/SKE).

Leden examencommissie	BKE	SKE
F.J. (Erik) Berghuis	In bezit van BKE sinds april 2020	-
K. (Klaas) van Brakel	In bezit van BKE sinds juni 2020	-
D. (Dóra) Füzy	-	Bezig met SKE af te ronden in studiejaar 2020-2021
E.M. (Els) Groen	Bezig met BKE af te ronden in studiejaar 2020-2021	-
B.E. (Bertine) van Hillo-Visser	-	In bezit van SKE sinds 2017
Y.C.M. (Yvonne) van Leusden	-	Bezig met SKE
J.A.M. (Jan) Lemans	Bezig met BKE, af te ronden in studiejaar 2020-2021	-

Leden Toetscommissie	BKE	SKE
A. (Aeman) Salman	Bezig met BKE, af te ronden in studiejaar 2020-2021	-
C. (Cora) Penning- Hol	-	In bezit van SKE sinds november 2019
Y.C.M. (Yvonne) van Leusden	-	Bezig met SKE
M. (Melanie) de Ruijter-Weiss	In bezit van BKE sinds 2018	-
C.R.S. (Charelle) van Witzenburg, trainee	Bezig met BKE via CITO	-
N.C. (Corine) Honders-van Wijk	Bezig met BKE af te ronden in studiejaar 2020-2021	-

7.3. Trends en/of aandachtspunten

Er zijn veel cursussen en workshops gevolgd over online toetsen, toetsen op afstand, detecteren en voorkomen van fraude. Vanaf de periode van de intelligente lockdown tot aan het einde van het schooljaar is toetsen en borgen in tijden van corona een belangrijk onderdeel geworden van de deskundigheidsbevordering.

8.

Aanwijzing examinatoren

8.1. Benoemingsprocedure en profielschetsen

In het studiejaar 2019–2020 zijn de examinatoren aangewezen conform de vastgestelde eisen in samenspraak met directie en opleidingsmanagement. Per studiejaar worden drie soorten examinatoren benoemd: examiner toetsen, examiner afstudeerwerken en assessor. Voor de procedure hanteren we de werkwijze zoals geformuleerd in de volgende hoofdstukken van het Handboek Examencommissie HRBS in de hoofdstukken 6.1, 6.2, 6.3 en 6.4. De volgende criteria worden gehanteerd.

Een examiner toetsen moet:

- Een toets kunnen evalueren
- De Basisopleiding Didactiek¹ met succes hebben afgerond of op andere wijze over voldoende didactische kwaliteiten beschikken
- Minimaal een jaar ervaring hebben als hbo-docent
- Inhoudelijk deskundig zijn

De examencommissie is overigens van oordeel dat wie de basisopleiding didactiek nog volgt, wel als corrector kan worden aangewezen maar niet als examiner of cursusbeheerder.

Een examiner afstudeerwerken:

- Heeft een master diploma of een doctoraal diploma of beschikt over aantoonbare kennis/ervaring op vergelijkbaar niveau
- Heeft aantoonbaar aan onderzoeksvaardigheden gedaan of heeft een training onderzoeksvaardigheden gevolgd
- Heeft meer dan drie jaar ervaring met het relevante beroepenveld
- Heeft een aantoonbare arbeidsrelatie met Hogeschool Rotterdam
- Kan werken met Praktijklink of heeft hierin een training gevolgd
- Is sociaal-communicatief sterk in het belang van alle stakeholders
- Kan in probleemsituaties proactief handelen in het belang van de student en de

¹ De Basisopleiding Didactiek levert bij een succesvolle afronding twee certificaten op: de Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB) en de Basiskwalificatie Examinering (BKE).

- opleidingen van Finance
- Kent de afstudeergids van de relevante opleiding, plus de formulieren

Voor de aanwijzing van een assessor zijn aanvullende benoemingscriteria opgesteld ten aanzien van interviewen, communiceren, observeren, informeren en terugkoppelen, beoordelen, schriftelijk communiceren en reflecteren.

Aanwijzing van een docent als examiner toetsen, examiner afstudeerwerken en/of assessor zal steeds op voordracht van de desbetreffende onderwijsmanager per studiejaar plaatsvinden. De examencommissie kan in bijzondere gevallen op verzoek van de onderwijsmanager van de criteria afwijken.

Waar de kwaliteitsborging in het geding is, heeft de examencommissie de bevoegdheid een aanwijzing te beëindigen. Dit is het afgelopen studiejaar niet aan de orde geweest. Overigens is de examencommissie zich bewust van haar verantwoordelijkheid in het aanwijzen of (her)benoemen van examinatoren. Zij kan, op grond van disfunctioneren, ook het besluit nemen om een examiner niet te herbenoemen. Ook dit is het afgelopen studiejaar niet aan de orde geweest.

8.2. Benoeming 'externe' examinatoren

De benoeming van externe examinatoren geldt alleen voor de opleiding FTA (FRE). Deze externen komen allen uit het fiscale beroepenveld. De benoeming geschiedt op dezelfde wijze als hierboven geschetst. Voor de opleidingen Accountancy, Finance & Control en Financial Services Management worden geen externe examinatoren benoemd. Het principe van 'vreemde ogen' wordt echter wel gevolgd, doch niet door benoemde examinatoren, maar door bedrijfs- en praktijkopleiders in de rol van adviseur. Bij Finance & Control wordt gebruik gemaakt van externe kwaliteitsmonitoren (personen uit het beroepenveld) om de werkwijze en beoordelingssystematiek bij afstudeerzittingen te monitoren en te beoordelen.

De definitieve lijst met examinatoren toetsen, assessoren en examinatoren afstudeerwerken wordt geplaatst in Infoland ten behoeve van de archivering en compliance aan de WHW (artikel 7.12c, lid 1). Tevens gaat de lijst naar het bedrijfsbureau voor een koppeling van de benoemde examinatoren in Osiris.

8.3. Trends en/of aandachtspunten.

De werkwijze voor het benoemen van examinatoren wordt al sinds 2011 uitgevoerd door onze examencommissie. De hogeschoolbrede eisen zijn overgenomen van onze examencommissie met de toevoeging van het behalen van BKE of de Basisopleiding Didactiek. We hebben het besluit genomen om de criteria voor het studiejaar hierop aan te passen. Tevens zullen we de term 'afstudeerwerken' veranderen in 'examinator eindniveau'.

9.

Betrokkenheid bij accreditaties

9.1. Aard van betrokkenheid

Bij de interne audits en monitoren van de opleidingen zijn examencommissie, toetscommissie en afstudeercommissies actief betrokken. De voorzitter is direct betrokken bij de voorbereidingen van de accreditatie van Finance & Control (BE) door deelname aan de overleggen van de G5. In deze overleggen komen de volgende zaken o.a. aan de orde:

- Benoemingsprocedure examinatoren
- Uitwisseling examinatoren: om ervaring op te doen met het vormgeven van externe validering, de beoordeling van beroepsproducten en prestaties binnen verschillende afstudeerprogramma's
- Vormgeving Kritische Reflecties
- NVAO-Strategie 2017-2020
- WHW Flexibilisering Hoger Onderwijs

In het studiejaar 2019-2020 zijn de opleidingen Finance, Tax and Advice en Finance & Control geaccrediteerd met goed gevolg. De examencommissie, toetscommissie en commissies afstudeerprogramma hebben een bijdrage geleverd door het aanleveren van de relevante documenten en door de aanwezigheid tijdens de zittingen van het accreditatiepanel.

Tevens is de Examencommissie HRBS betrokken geweest bij de voorbereidingen op de accreditatie van de Career Academy. Deze accreditatie zou in mei 2020 plaatsvinden en vond geen doorgang als gevolg van Covid-19.

De examencommissie, commissies afstudeerprogramma en de toetscommissie zijn proactief bij de voorbereiding van het accreditatieproces, in samenspraak met kwaliteitszorg en de onderwijskundige adviseurs. Er wordt mee- en tegen gelezen bij de kritische reflecties en er wordt actief geparticipeerd bij interne audits, proefaccreditaties en accreditaties. Vanuit de examen- en toetscommissie is dit altijd vanuit de rol van borging, maar natuurlijk is het ook goed om te overleggen met de betrokken partijen voor de juiste verdeling van borgen en zorgen.

9.2. Effecten van betrokkenheid

De examencommissie is samen met de toetscommissie en de commissie(s) afstuderen en afstudeerprogramma direct betrokken bij de accreditaties. De examencommissie is, mede door de betrokkenheid bij de accreditaties, zich volkomen bewust van haar rol in het samenspel van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden met betrekking tot toetsborging en de borging van het eindniveau.

10.

Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten

10.1. Aard van betrokkenheid

Alle leden zijn betrokken bij curriculumontwikkelingen van de diverse opleidingen met het oog op toetsing. De examencommissie ziet door middel van de curriculumscans de trends en aandachtspunten, met name op het gebied van de borging van toetsing en het eindniveau. We volgen de ontwikkeling van toetsing per opleiding al vanaf 2012 door middel van de curriculumscan. Op deze wijze kunnen we trends en ontwikkelingen cyclisch monitoren. De examencommissie is betrokken bij een aantal ontwikkelingstrajecten bij de diverse opleidingen:

- Curriculumvernieuwing en bijbehorende toetsing
- Curriculumvernieuwing als gevolg van Covid-19: blended learning, toetsen op afstand
- Afstuderen op basis van learning outcomes: zowel bij F&C als AC zijn er pilots onder de namen ANS en ANSAC. Bij F&C zullen er op korte termijn studenten afstuderen. De examencommissie zal dan een aantal portfolio's screenen. Voor de opleiding AC heeft de examencommissie de handleiding en beoordelingsformulieren gecontroleerd.
- Flexibilisering Hoger Onderwijs: 'de versnellingsagenda', nationale ontwikkelingen in samenwerking met andere hogescholen, SURF en onderwijsinspectie.

10.2. Effecten van betrokkenheid

De examencommissie is actief betrokken de ontwikkelingen van nieuwe onderwijsactiviteiten in collegiale samenspraak met de hoofddocenten, het management en de onderwijskundigen van het instituut. Het belangrijkste effect van deze betrokkenheid uit zich in een voortdurend bewustzijn van kwaliteit, kwaliteitsverbetering en borging. Bij iedere nieuwe onderwijsactiviteit waarbij toetsing aan de orde komt stellen we de vraag: hoe gaan we dit borgen? De betrokkenheid zorgt voor een goede samenwerking binnen het kwaliteitsborgingssysteem van zorgen en borgen.

11.

Beoordeling van programma's Kies Op Maat

11.1. Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten

Voor het aanvragen van minoren gebruikt de examencommissie de procedure zoals geformuleerd in het handboek en zoals uitgevoerd via Osiris Zaak. De aanvragen worden correct en efficiënt afgehandeld. In verband met de borging van de toetskwaliteit van de minoren vraagt de examencommissie altijd advies aan de onderwijsmanager. De ervaringen met Osiris Zaak zijn met betrekking tot de Kies Op Maat-aanvragen positief. De studenten en betrokken instellingen worden tijdig geïnformeerd. De administratieve afhandeling verloopt op correcte wijze.

11.2. Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen

Het komt een enkele maal voor dat een student een minor aanvraagt bij een andere instelling. We hanteren hierbij dezelfde werkwijze. Osiris Zaak is hierop ingericht.

12.

Verstreckte getuigschriften

12.1. Aantal verstreckte getuigschriften

In studiejaar 2019-2020 zijn 291 getuigschriften voor de propedeuse verstrekt. In studiejaar 2018-2019 was het aantal verstreckte getuigschriften voor de propedeuse 358.

In studiejaar 2019-2020 zijn 270 getuigschriften voor de bachelors verstrekt. In studiejaar 2018-2019 was het aantal verstreckte getuigschriften voor de bachelors 286.

12.2. Trends en/of aandachtspunten

We constateren een daling van de afgifte van het aantal propedeusegetuigschriften, waarbij het voor de hand ligt om de oorzaak te leggen bij Covid-19. De navraag bij de managers lijkt dit beeld ook te bevestigen: studenten verliezen soms de motivatie door het alleen thuiszitten en het volgen van online lessen. Voor een aantal studenten valt dit echt niet mee.

Voor de bachelorgetuigschriften is er geen significant verschil in de aantallen. Hieruit blijkt veel meer dat studenten juist in deze fase graag willen afstuderen, ondanks het feit dat veel lessen, toetsen en het afstuderen online hebben plaatsgevonden.

13.

Fraude en preventie

13.1. Geconstateerde onregelmatigheden bij toetsen

Examencommissieleden Erik Berghuis en Jan Lemans hebben de aangiften namens de examencommissie onderzocht en voorstellen gedaan naar de andere leden van de examencommissie ten aanzien van de op te leggen maatregelen.

Ook in het afgelopen jaar werd bij het opleggen van een maatregel waarin sprake is van uitsluiting van deelname aan een of meerdere tentamens aan betrokkene direct, dat wil zeggen in het betreffende besluit, de voorlopige voorziening gegeven deel te nemen aan deze tentamens hangende een eventueel aan te spannen beroepsprocedure bij het College van Beroep voor de Examens (CBE).

Wordt betrokkene door het CBE in het gelijk gesteld, dan worden de resultaten van de onder de voorziening afgelegde tentamens geldig verklaard. Is dit niet het geval, dan volgt ongeldigverklaring. Op deze wijze wordt voorkomen dat indien een opgelegde uitsluiting wordt vernietigd voor betrokkene extra tentamens samengesteld moeten worden.

In totaal werd aan 39 studenten een maatregel opgelegd wegens fraude of plagiaat. Dit betrof zowel zaken met betrekking tot individuele studenten als gevallen waarbij sprake was van collectief handelen (onderling plagiaat bij bijvoorbeeld het maken van opdrachten en werkstukken, alsmede plagiaat door een aantal werkgroepen). Indien uit de hoorzitting naar aanleiding van een aangifte en/of nader ingesteld onderzoek blijkt dat van fraude of plagiaat geen sprake is, dan wel fraude of plagiaat niet met een redelijke mate van zekerheid kan worden vastgesteld, dan wordt uiteraard geen maatregel opgelegd. In het afgelopen jaar was dit het geval in 7 zaken. Ten tijde van het samenstellen van dit jaarverslag waren 2 zaken nog in behandeling.

In de gevallen waarin sprake is van plagiaat zijn de betreffende gevallen door de betreffende docent/examinator voorzien van een Ephorus-rapportage. Daarnaast is in een aantal gevallen plagiaat op handmatige wijze aangetoond, bijvoorbeeld door vergelijking van de hard copy-versies van twee werkstukken.

In vergelijking met studiejaar 2018-2019 is sprake van een stijging van 15% van het aantal opgelegde maatregelen (van 34 naar 39). De examencommissie heeft hiervoor geen eenduidige verklaring.

13.2. Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten

Ook dit studiejaar zijn in de introductieperiode door Dorá Füzy en Jan Lemans presentaties gegeven over de examencommissie en haar activiteiten, waarbij ruim aandacht is besteed aan de fenomenen fraude en plagiaat en de maatregelen die opgelegd kunnen worden. Hiermee wordt een preventieve werking nagestreefd. Daarnaast worden de studenten door middel van een brochure voorgelicht over de gang van zaken met betrekking tot inschrijven voor en afleggen van tentamens.

De surveillanten, zowel de docenten die als zodanig functioneren als de extern aangetrokken personen, ontvangen een uitgebreide schriftelijke instructie.

13.3. Praktijken op het gebied van studentenfraude die zich hebben voorgedaan

Het totaalcijfer omvat diverse vormen van onregelmatigheden: tentamenfraude zoals afkijken, samenwerken, onderling contact, deelname zonder correcte inschrijving vooraf, gebruik van niet-toegestane hulpmiddelen tijdens een tentamen, gebruik van een wetboek voorzien van eigen aantekeningen en diverse vormen van plagiaat: zowel plagiaat van werk van medestudenten als van andere bronnen (bijvoorbeeld literatuur, artikelen, publicaties op internet).

Sancties zijn altijd gebaseerd op de mogelijkheden welke geboden worden door het Reglement tentaminering en examinering zoals opgenomen in de Hogeschoolgids 2019-2020: ongeldigverklaring van het betreffende werk (tentamen, toets, werkstuk, opdracht, etc.), uitsluiting van deelname aan een of meerdere tentamens (eerste tentamengelegenheid), uitsluiting van deelname aan alle wijzen van toetsing voor een bepaalde periode, formele berisping.

13.4. Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren

In het afgelopen studiejaar zijn binnen de Finance-opleidingen geen aanwijzingen dan wel vermoedens geweest dat door docenten of examinatoren gefraudeerd is.

13.5. Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren

Geen, gelet op hetgeen hierboven is vermeld.

13.6. Trends of aandachtspunten

Ook in 2019-2020 heeft de in eerdere jaarverslagen gesignaleerde algemene trend dat studenten in toenemende mate geneigd zijn in een steeds vroeger stadium (al dan niet professionele) hulp in te schakelen - zoals door de examencommissie verwacht - zich doorgezet. Ingeschakeld worden ouders of andere familieleden of bekenden, andere (juridisch) adviseurs tot zelfs advocaten aan toe. Kwam dit in het recente verleden met name voor wanneer tegen een opgelegde maatregel beroep werd ingesteld bij het College van Beroep voor de Examens, in het afgelopen jaar was dit in een aantal zaken ook al het geval wanneer de betrokken student werd uitgenodigd voor een hoorzitting naar aanleiding van een ontvangen aangifte. Een bijkomende factor is dat mede als gevolg van uitspraken van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (CHBO) klachten over de beoordeling van een tentamen, opdracht, werkstuk et cetera niet meer in eerste aanleg door de examencommissie behandeld mogen worden, maar direct voorgelegd moeten worden bij het College van Beroep voor de Examens.

Een ander aandachtspunt zijn de als gevolg van de coronacrisis gewijzigde vormen van tentaminering/examinering. Werden tentamens voorheen fysiek afgenomen, voor een groot aantal tentamens is overgegaan tot het langs digitale weg aanbieden.

Aangezien bij het digitaal afnemen van tentamens vooralsnog geen directe surveillance/controlle mogelijk is, kunnen zich hier nieuwe mogelijkheden tot fraude voordoen. Er hebben zich enkele situaties voorgedaan waarin de betreffende docenten belast met het corrigeren van de tentamens een vermoeden van fraude hadden.

Conform het hiertoe opgestelde protocol wordt zo snel mogelijk een validatie uitgevoerd bij de betreffende deelnemers aan het betreffende tentamen en op basis hiervan al dan niet verdere actie ondernomen. In individuele gevallen zijn tentamens ongeldig verklaard en maatregelen opgelegd, van het collectief ongeldig verklaren van tentamens is geen sprake geweest.

14.

Toetsgerelateerde klachten

14.1. Aantal toetsgerelateerde klachten en aantal gegrond

In het studiejaar 2019-2020 zijn er 117 klachten door studenten ingediend. De klachten ontvangt de examencommissie, met enkele uitzonderingen na, via Osiris Zaak. Vorig jaar zijn er 10 klachten via het Bureau Klachten en Geschillen (BKG) ontvangen en één via e-mail. Informatievoorziening vanuit BKG verloopt meestal spoedig en nauwkeurig. Osiris Zaak heeft al jaren vele voordelen. Zo kunnen de klachten per student worden bijgehouden, maar ook is ideaal dat digitale archivering plaatsvindt, zodat klachten over hetzelfde vak efficiënt kunnen worden afgehandeld. Ook kunnen zo oude zaken/besluiten snel worden opgezocht. Nadeel van Osiris Zaak is dat het, bijvoorbeeld door het aantal te nemen stappen, door de leden als minder gebruiksvriendelijk wordt ervaren.

Het aantal klachten wijkt minimaal af ten opzichte van de voorgaande jaren. In 2018-2019 waren er 131 klachten en in 2017-2018 waren 137 klachten. Slechts 19 klachten waren gegrond. De overige klachten zijn ongegrond of niet ontvankelijk verklaard. De procedure bij de afhandeling van klachten maakt het voor studenten mogelijk om na een voorlopig besluit gehoord te worden in een hoorzitting. De hoorzittingen kunnen ook digitaal (via Teams) plaatsvinden. Pas na (een mogelijkheid te hebben geboden tot) een hoorzitting wordt er een definitief besluit genomen. In enkele gevallen hebben studenten gebruik gemaakt van de mogelijkheid om na een afwijzend besluit gehoord te worden. Wel is er sporadisch sprake van no-show en meestal worden door de studenten geen nieuwe feiten gepresenteerd. Het merendeel van de studenten ziet in dat de besluiten van de examencommissie in redelijkheid zijn genomen en degelijk zijn onderbouwd.

Veel klachten worden niet ontvankelijk verklaard omdat studenten bij de examencommissie klagen over examinatoren, moeilijkheidsgraad van een toets of normen omtrent beoordeling. De examencommissie heeft echter alleen de bevoegdheid om examinatoren te benoemen en niet om hun werk inhoudelijk te (her)beoordelen. De examencommissie adviseert studenten steeds bij deze klachten om eerst het resultaat afwachten en daarna bij de inzage van de toets met de examinerator in gesprek te gaan. Klachten over resultaten van de examens dienen bij BKG te worden ingediend.

Bij enkele cursussen zijn er meerdere klachten. Zo heeft de examencommissie veel klachten gekregen bij een toets waar een deel van de ingeschreven studenten niet op de deelnemerslijsten

stonden bij het begin van de toets. Deze klachten werden uiteraard gegrond verklaard. In alle gevallen kon met een extra kans voor een goede oplossing worden gezorgd. De toets Management Accounting in jaar 2 van de opleiding Finance & Control leidde ook dit jaar tot veel klachten. Deze klachten betroffen een vraag over beoordeling, hetgeen buiten de bevoegdheid van de examencommissie ligt. De examencommissie heeft hoop op vermindering van klachten nu de opleiding bij de organisatie van het vak voor een andere aanpak kiest.

Ook heeft de examencommissie moeten constateren dat een student de examencommissie geregeld onnodig aan het werk zet, door bijvoorbeeld meerdere klachten en verzoeken over hetzelfde vak en tentamen in te dienen en dan in een later stadium weer in te trekken.

Binnen de examencommissie zijn Yvonne van Leusden en Dóra Füzy de direct verantwoordelijken voor de klachtafhandeling. Na de voorbereiding van een klachtenbesluit wordt tijdens de vergadering van de examencommissie het besluit definitief vastgesteld.

Desamenwerking tussen de examencommissie en docenten is op het gebied van klachtafhandeling binnen de opleidingen van Finance uitstekend. Docenten voorzien de examencommissie snel van de opgevraagde informatie, zodat de afhandeling van klachten efficiënt kan verlopen. Ook vragen docenten advies aan de examencommissie met het doel klachten te voorkomen. Alle klachten zijn afgehandeld conform de uit de wet afgeleide en vastgestelde procedure.

14.2. Trends of aandachtspunten

Door digitalisering van de tentamens heeft de examencommissie meer klachten van technische aard ontvangen. Voorbeelden hiervan zijn problemen omtrent laptops, draaien van bepaalde - voor een toets benodigde - programma's, bij digitale toetsen ontbrekende delen van een toets of vermeende onduidelijkheden in de instructies. De tentamenorganisatie (*digital test desk*) biedt adequate ondersteuning bij waarheidsvinding. De examencommissie heeft met de tentamenorganisatie een steeds betere samenwerking door korte lijnen. De tentamenorganisatie verbetert zichzelf en de procedures voortdurend. De door BKG binnengekomen klachten zorgen voor administratieve handelingen waarop de examencommissie alert zal zijn. Klachten, ontvangen tijdens de zomervakantie, hebben ook de aandacht van de examencommissie. Studenten worden voor volledigheid en om administratieve redenen - indien mogelijk - gesommeerd om hun klachten via Osiris Zaak in te dienen. Dat ziet de examencommissie in de toekomst vaker.

15.

Hoorzittingen examencommissie

15.1. Aantal hoorzittingen

Het aantal hoorzittingen geregistreerd in Osiris Zaak is 71. Het betreft hier hoorzittingen gerelateerd aan klachten, aanvragen voor extra toetskansen en aanvragen voor vrijstellingen. Het aantal hoorzittingen gerelateerd aan fraude- en plagiaatzaken is 45. In totaal was het aantal hoorzittingen derhalve 116, een lichte stijging ten opzichte van vorig studiejaar toen het totaal 104 was.

15.2. Trends en/of aandachtspunten

Het grootste aantal hoorzittingen geregistreerd in Osiris Zaak is gerelateerd aan de aanvraag voor een extra toetskans. Studenten maken gebruik van het systeem om een aanvraag te doen. Osiris Zaak is namelijk zo ingericht dat je na het besluit altijd op de knop 'hoorzitting' kunt drukken. Vaak is een gesprek waarin een toelichting plaatsvindt over de regelgeving afdoende. Het aantal hoorzittingen gerelateerd aan fraude- of plagiaatzaken is licht gestegen.

16.

Aantal beroepszaken CBE

16.1. Aantal beroepszaken bij CBE hoorzittingen en aantal gegrond

Het afgelopen studiejaar waren er 4 beroepszaken, waarvan 2 zaken nog in oktober (2020) worden behandeld. 1 zaak is geschikt, 1 zaak is ongegrond.

16.2. Trends en/of aandachtspunten

In het studiejaar 2018-2019 hadden we 2 beroepszaken, in het studiejaar 2019-2020 is dit aantal 4. In het vorig jaarverslag hebben we aangegeven dat het lastig is om van een trend te spreken. Ook al is het aantal nu verdubbeld, het is zeker geen substantieel aantal. We dienen de trend te blijven volgen om hier een zinvolle uitspraak op de langere termijn over te kunnen doen.

17.

Overige aangelegenheden

17.1. Bijdrage van het externe lid

Wij hebben ook dit jaar ons extern lid gevraagd om zijn bijdrage te leveren voor het jaarverslag. Hierbij de tekst van Klaas van Brakel:

Vanaf 1 september 2015 verplicht de WHW examencommissies een extern lid op te nemen. Binnen de Hogeschool Rotterdam wordt verwacht dat het extern lid met een kritische blik kijkt naar de procedurele en inhoudelijke activiteiten van de examencommissie.

Het extern lid, afkomstig uit het bedrijfsleven, heeft jarenlang de CFO-functie in een internationaal opererende organisatie vervuld, en is nu interim CEO/CFO en bedrijfsadviseur. Daarnaast is het extern lid sinds 2007 betrokken geweest bij de Hogeschool Rotterdam als docent Finance in diverse master programma's van RBS, en is het extern lid sinds 2006 kerndocent Finance bij de Haagse Hogeschool in haar Master of Business Administration en Master of Financial Management and Control-programma's.

Het extern lid maakte in studiejaar 2019-2020 deel uit van drie te onderscheiden examencommissies: Hogeschool Rotterdam Business School (HRBS), meer specifiek bij de kamers Commerce, Finance en Management, de Rotterdam Business School (RBS) en de Rotterdam Academy (RAC).

Het doel en voordeel van deelname in meerdere examencommissies is onder andere een verdere vergelijking van werkwijzen, om tot *best practices* te kunnen komen op het gebied van procedures en beleid, alsook van elkaar te kunnen leren.

Het extern lid wordt volwaardig beleidsmatig en inhoudelijk betrokken bij de examencommissies. Daarnaast heeft in al deze instituten eind niveau borging plaats gevonden middels onder andere thesis-kalibratie en -beoordeling, alsook beoordeling eindwerken. Direct en indirect is het extern lid regelmatig betrokken bij het accreditatieproces van opleidingen van de diverse examencommissies. In alle commissies werd de inbreng van (externe) expertise als zeer nuttig ervaren. Er was een frisse blik vanuit de praktijk, alsook vergelijking met de andere

examencommissies.

Net als vorig jaar zou het extern lid een tweetal zaken graag expliciet willen benoemen:

1. De gevolgen van het Covid-19 virus en de alternatieve vormen van onderwijs en toetsing die de Hogeschool Rotterdam (deels noodgedwongen) heeft moeten toepassen, hebben geleid tot hogere werkdruk en -belasting van het hogeschool personeel, zowel in de opleidingen zelf, maar ook in de examencommissies. Onder hoge tijdsdruk moesten nieuwe vormen van onderwijs worden aangeleerd en uitgerold, maar ook alternatieve toets vormen ontwikkeld en (door de examencommissie) goedgekeurd worden. Het doet deugd vast te kunnen stellen dat, naar mening van het extern lid, het kwaliteitsniveau van het diploma niet te lijden heeft gehad onder deze veranderde omstandigheden maar dat de onderhavige examen commissies de kwaliteit van de diploma's naar tevredenheid hebben kunnen borgen.
2. Vanuit het college van bestuur is een verbeteringsplan ingezet om meer eenheid en inzicht te krijgen in de jaarrapportages van de examencommissies en de kwaliteit van die rapportages te verbeteren, zodat deze minder procesmatig en meer inhoudelijk de werkzaamheden van en borging door de examencommissies beschrijven, teneinde deze rapportages ook openbaar te kunnen maken, wat voor het eerst in dit academisch jaar is geschied. Allereerst is het een goede zaak dat dit de aandacht heeft van het college van bestuur. Dit draagt niet alleen de importantie van het werk van de examencommissies uit, maar ook de benodigde steun vanuit de organisatie om de kwaliteit van de diploma's te kunnen blijven borgen. Verder geeft het de examencommissies gelegenheid om meer bij elkaar in de keuken te kunnen kijken en van elkaar te kunnen leren. Dit heeft in het onderhavige verslagjaar hogeschoolbreed al tot grote kwaliteitssprongen geleid, waarbij sommige al zeer goed rapporterende examencommissies als lichtend voorbeeld konden gelden voor wat procesmatiger rapporterende commissies.

In alle commissies waar het extern lid deel van uitmaakt is er een professionele manier van vergaderen, met elk hun eigen dynamiek. Alhoewel de werkwijze bij de commissies nog wel verschilt, is het extern lid van mening dat in al deze examencommissies het besluitvormingsproces goed is geborgd en op integere wijze plaats vindt.

Ondertussen is door de invoering en de verdere professionalisering van Osiris Zaak meer overeenkomst ontstaan in de wijze van behandelen, met name voor zaken die geïnitieerd (kunnen) worden door de student. Osiris Zaak is nog een "werk in uitvoering" welke nog verder verbeterd kan worden op het gebied van gebruikersvriendelijkheid, flexibiliteit en het kunnen initiëren van zaken vanuit docenten en/of de examencommissie zelf. Het (leren) werken met Osiris Zaak heeft in alle examencommissies tijd gekost, wat doorlooptijden van behandeling van zaken niet ten goede is gekomen.

Op het moment van schrijven is bij voordracht van de directies van de betrokken instituten het extern lid wederom benoemd tot extern examencommissielid van de kamers Commerce en Finance/Management van de HRBS, alsook bij RBS en RAc voor het studie jaar 2020-2021.

17.2. Specifieke zaken die onder de aandacht dienen te komen

Het vernieuwde handboek van onze examencommissie kan als voorbeeld gelden voor de hogeschool, in samenhang met het communicatiedocument, waarin de wettelijke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden gerangschikt worden op grond van een zogenoemde RASCI-matrix. De examencommissie wil dit graag presenteren aan het College van Bestuur.

Landelijk is er sprake van een wil tot versnelling ten aanzien van het werken met leeruitkomsten. De examencommissie zal haar bijdrage leveren in het overleg van de G5 om dit proces zowel binnen als buiten de hogeschool te doen versnellen, juist omdat de opleidingen een dergelijke werkwijze bepleiten voor het hoger beroepsonderwijs.

18.

Bijlagen

18.1. Kwantitatieve gegevens

Faciliteiten voor examencommissie

Faciliteiten (in fte)				
Studiejaar	Voorzitter	Vicevoorzitter	Leden	Totaal
2019-2020	1,0	0,3	0,8	2,1
2018-2019	0,5	0,3	0,8	1,6
2017-2018	0,5	0,3	0,8	1,6

Aantallen

	2019-2020	2018-2019	2017-2018
Vergaderingen examencommissie	13	13	13
Getuigschriften propedeuse	291	358	383
Getuigschriften bachelor	270	286	307
Getuigschriften associate degree	n.v.t.	n.v.t.	53
Getuigschriften master	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Verleende vrijstellingen	19	56	109
Geconstateerde fraude of plagiaat ¹	39	34	51
Toetsgerelateerde klachten (waarvan gegrond)	117 (19)	131 (38)	137 (43)
Hoorzittingen examencommissie	116	104	98
CBE-zaken (waarvan gegrond) ²	4 (?)	2 (2)	8 (3)

1 Ten tijde van het samenstellen van dit jaarverslag waren 2 zaken nog in behandeling

2 Ten tijde van het samenstellen van dit jaarverslag waren 2 zaken nog in behandeling, was 1 zaak ongegrond en

18.2. Mandaat aan de toetscommissie

Het afgegeven mandaat aan de toetscommissie is op de volgende pagina's integraal opgenomen

Examencommissie HRBS

Kamer Finance

Mandaat aan

Toetscommissie HRBS Finance

Voor het studiejaar 2019–2020

Onderwerp

De examencommissie van genoemd instituut BESLUIT, gezien de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WWH), en gelet op het bepaalde in artikel 4 lid 1 Reglement Examencommissies en Examinatoren, om:

mandaat te verlenen aan de toetscommissie(s), voor het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens.

Inleiding

Volgens artikel 7.12 lid 2 WHW is de examencommissie het orgaan dat op objectieve en deskundige wijze vaststelt of een student voldoet aan de voorwaarden die de onderwijs- en examenregeling stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad. Op grond van art. 7.12b lid 1a WHW behoort het tot de wettelijke taak van examencommissies de kwaliteit van de tentamens en examens te borgen. Zij mag deze taak van artikel 7.12b lid 1a geheel of gedeeltelijk aan een toetscommissie mandateren. Het Reglement Examencommissies en Examinatoren (art. 4.1 onder g) voorziet in de mogelijkheid een toetscommissie te machtigen de toetspraktijk te onderzoeken.

De examencommissie blijft eindverantwoordelijk en stuurt de toetscommissie aan op grond van gemandateerde taken.

Samenstelling Toetscommissie

Onderstaande leden vormen de toetscommissie:

- Melanie de Ruijter-Weiss (voorzitter, opleiding Accountancy)
- Yvonne van Leusden (lid, opleiding Finance & Control)
- Cora Penning-Hol (lid, opleiding Finance, Tax and Advice)
- Aeman Salman (lid, opleiding Finance & Control)
- Corine Honders (lid, opleiding Finance & Control)
- Charelle van Witzenburg (lid, alle opleidingen Finance)

Mandaat

De Examencommissie besluit om zich te laten bijstaan in de uitoefening van haar wettelijke taak artikel 7.12b lid 1a WHW door een toetscommissie zoals bedoeld in artikel 4.1 onder g van het Reglement Examencommissies en Examinatoren.

De Examencommissie mandateert de toetscommissie de volgende taak uit te voeren:

- a. Het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens. De toetscommissie betreft alle binnen de opleiding aanwezige toetsvormen in hun onderzoek.
- b. Het gevraagd en ongevraagd adviseren over zaken die met de validiteit, betrouwbaarheid en/of inzichtelijkheid van tentamens en examens verband houden.

Werkwijze

- De examencommissie vraagt aan de toetscommissie om een planning waarin uiteengezet wordt hoe voor het komend studiejaar de kwaliteit van alle tentamens/ cursussen gecontroleerd wordt. Het streven is om alle toetsen minimaal één keer per vier jaar te controleren.
- In de planning wordt aangegeven welke toetsen het eindniveau bepalen. Deze planning zal door de examencommissie aan het begin van het cursusjaar besproken worden met de toetscommissie.
- De toetscommissie controleert de toetskwaliteit en het niveau van toetsen door systematisch toetsen te beoordelen met behulp van vooraf vastgestelde analyse- en rapportage-instrumenten/een door haarzelf opgestelde checklist.
- De examencommissie plant ieder kwartaal een afstemmingsmoment met de toetscommissie. Ten behoeve van deze afstemming stelt de toetscommissie een actueel overzicht op van de planning, de voortgang, de bevindingen en de geadviseerde bijsturing. De examencommissie blijft zelf verantwoordelijk voor bijsturen aan het opleidingsmanagement en zal de geboden informatie gebruiken om het opleidingsmanagement te adviseren over bijsturing (PDCA).
- De examencommissie regelt periodiek overleg met de toetscommissie. Onderwerp van overleg is in ieder geval uitvoering van het mandaat (planning en uitvoering), bevindingen en bijsturing, waarbij de activiteitenplanning wordt nageleefd. De examencommissie

houdt er in ieder geval toezicht op dat de wettelijke, aan de toetscommissie gemandateerde borgingstaken, correct en tijdig worden uitgevoerd. In geval van problemen rond de uitvoering van de gemandateerde borgingstaken, escaleert de examencommissie richting de instituutsdirectie en/of opleidingsmanagement.

- Na ieder overleg tussen de examencommissie en toetscommissie wordt hierover een verslag overlegd en deze verslagen worden getotaliseerd in een jaarverslag. De toetscommissie levert uiterlijk einde studiejaar dit jaarverslag aan bij de Examencommissie.

Dit besluit tot het mandaat toetscommissie voor het genoemd studiejaar wordt vastgesteld ter vergadering van de Examencommissie op donderdag 26 september 2019. Het mandaat wordt verstuurd naar:

- voorzitter van Toetscommissie
- instituutsdirecteur,
- onderwijsmanagers.

Rotterdam, 26 september 2019

B.E. van Hillo-Visser
voorzitter examencommissie HRBS, Kamer Finance

Rapportage Toetscommissie Finance

De kwartaalrapportage bevat de volgende onderwerpen/indeling:

1. Samenstelling en werkwijze van de toetscommissie:
 - a. Samenstelling en rolverdeling;
 - b. Beoordeelde toetsen met bijbehorende toetsvorm.
2. Bevindingen kwaliteit toetsen:
 - a. Bevindingen kwaliteit toetsen ten aanzien van validiteit, betrouwbaarheid, transparantie / inzichtelijkheid en doelmatigheid;
 - b. Algemene bevindingen kwaliteit toetsen;
 - c. Adviezen ter verbetering richting onderwijsmanager en de examencommissie.
3. Rapportage overige activiteiten toetscommissie
4. Gevolgde deskundigheidsbevordering
5. Evaluatie en adviezen voor vervolg

18.3. Planning en controlcyclus

Planning en controlcyclus blok 1

Uit de bespreking met de opleidingsmanagers en voorzitter van de examencommissie van 5 december 2019 zijn geen actiepunten voortgekomen.

Planning en controlcyclus blok 2

Actiepunten naar aanleiding van de bespreking met de opleidingsmanagers en voorzitter van de examencommissie:

d.d. 25 maart 2020

Onderwerp	Actie door:	Behaald/ stand van zaken:
Volledigheid dossiers stage en afstuderen	Opleidingen	Inmiddels van AC begrepen dat hier werk van is gemaakt. Bij FC doen de opleidingsondersteuners deze werkzaamheden. Stage FC ligt verantwoordelijkheid bij student en bij stage coördinator. FTA worden de formulieren door de opleidingsondersteuner en stage en afstudeercoördinator gescand en gecheckt.
Veiligheid inleveren tentamens	Tentamenorganisatie	Geen prioriteit per februari 2020. In het kader van de recente ontwikkelingen is dit punten even geparkeerd bij mogelijkheden van online toetsen AVG en veiligheid meenemen.
Screenen portfolio's CA	Toetscommissie	Uitnodigen OM CA voor bespreking resultaten TC blok 3 vergadering staat erop voor 10 juni van 14-15.00 uur.

Planning en controlcyclus blok 3

Uit de bespreking met de opleidingsmanagers en voorzitter van de examencommissie van 18 juni 2020 zijn geen actiepunten voortgekomen.

Planning en controlcyclus blok 4

Actiepunten naar aanleiding van de bespreking met de opleidingsmanagers en voorzitter van de examencommissie:

d.d. 15 juli 2020

Onderwerp	Actie door:	Behaald/ stand van zaken:
Keuzevakken zorgen voor achterliggende stukken.	OM die eigenaar zijn van keuzevak.	
Zorgen dat cuco interactie zoekt met docenten.	Alle OM	Besproken met management, wordt in gang gezet
Werkdruk ook met zicht op blok 1.	Alle OM	Besproken met management, wordt in gang gezet